



Z zmago Ljudske fronte je ljudstvo izreklo svojo voljo

V Sloveniji se je udeležilo volitev 92% vseh volivnih upravičencev
Za Osvobodilno fronto je glasovalo 85% volivcev

Okrožno mesto Ljubljana

Volivni okraj	volivnih upravičencev	oddanih glasov	OF Zv. sk.	brez liste	OF Dom nar.	brez liste
Okrožno mesto Ljubljana	90.946	81.556	75.819	5820	76.007	5701
	%	97.90	93.00	7.00	93.20	6.80
I. volilni okraj: center, Vič, Rakovnik	30.748	29.911	27.640	2288	27.804	2189
	%	95.00	92.70	7.30	93.20	6.80
II. volilni okraj: Bežigrad, Ježica, Šiška, Št. Vid	23.182	22.890	25.579	1315	21.603	1290
	%	98.70	94.10	5.90	94.40	5.60
III. volilni okraj: Moste, D. M. v Polju	29.505	28.827	26.600	2217	26.600	2222
	%	96.00	92.20	7.80	92.20	7.80

Ljubljansko okrožje

Volivni okraj	volivnih upravičencev	oddanih glasov	OF Zv. sk.	brez liste	OF Dom nar.	brez liste
Ljubljana-okolica	31.273	30.199	26.558	3641	26.328	3871
	%	96.57	87.94	12.06	87.18	12.82
Kranj-Škofja Loka	51.180	47.989	42.324	5655	41.985	6005
	%	93.77	88.20	11.80	87.49	12.51
Grosuplje	17.105	15.685	12.861	2824	12.834	2851
	%	91.67	82.00	18.00	81.82	18.18
Notranjska	27.211	26.107	25.133	970	24.935	1166
	%	95.93	96.28	3.72	95.53	4.47
Jesenice	35.297	34.082	32.347	1735	32.159	1923
	%	96.95	94.90	5.09	94.36	5.64
Kamnik	26.309	25.686	21.838	3848	21.255	4431
	%	97.60	85.02	14.98	82.75	17.25
Skupaj	188.375	179.745	161.061	18.683	159.495	20.247
	%	95.42	89.61	10.39	88.74	11.26

Okrožje Novo mesto

Volivni okraj	volivnih upravičencev	oddanih glasov	OF Zv. sk.	brez liste	OF Dom nar.	brez liste
Okraj Črnomelj	13.546	12.937	12.228	708	11.993	941
	%	95.51	94.78	5.49	92.78	7.22
Okraj Kočevje	12.774	12.077	11.378	699	11.243	834
	%	94.54	94.20	5.80	93.10	6.90
Okraj Novo mesto	25.058	21.946	18.026	3917	17.650	4284
	%	87.58	82.13	17.87	80.42	19.58
Okraj Krško	38.456	35.462	27.846	7589	27.106	8356
	%	92.91	78.55	21.45	76.43	23.57
Okraj Trebnje	13.554	11.940	8.771	3169	8.377	3563
	%	88.09	73.46	26.54	70.16	29.84
Celotno okrožje	103.388	94.362	78.249	16.082	76.396	17.978
	%	91.27	82.92	17.08	80.93	19.07

Volitve v celjskem okrožju

Volivni okraj	volivnih upravičencev	oddanih glasov	OF Zv. sk.	brez liste	OF Dom nar.	brez liste
Okraj Konjice	10.127	9.865	9.106	759	8.908	957
	%	97.4	92.3	7.7	90.3	9.7
Okraj Šmarje	17.931	16.612	14.752	1860	14.685	1927
	%	92.9	88.8	11.2	88.4	11.6
Okraj Trbovlje	26.761	26.416	25.228	1183	24.699	1717
	%	98.7	95.5	4.5	93.5	6.5
Okraj Šoštanj	20.694	19.949	18.274	1675	18.274	1675
	%	96.3	91.6	8.4	91.6	8.4
Okraj Gornji grad	9.436	9.143	8.357	786	8.203	950
	%	96.8	91.4	8.6	89.6	10.4
Okraj Celje z okolico	52.094	50.534	45.986	4548	45.481	5053
	%	97.04	91.0	9.0	90.0	10.0
Okrožje povprečno	137.043	132.519	121.703	10.816	120.250	12.297
	%	96.5	91.5	8.5	90.3	9.7

Okrožje Maribor

Volivni okraj	volivnih upravičencev	oddanih glasov	Zvezna lista I.	II.	brez liste	federalna lista	brez liste
Maribor mesto	33.246	31.030	20.252	6.047	4.731	26.101	4.925
	%	93.34	84.76	15.24	84.18	15.82	
Okraj Ptuj	37.380	29.665	12.768	7.883	9.014	20.012	9.653
	%	79.05	43.04	26.57	30.39	67.83	32.17
Okraj Maribor-levi breg	27.341	22.616	7.827	4.592	10.195	12.132	10.484
	%	82.35	55.0	45.0	53.60	46.40	
Okr. Maribor-desni breg	30.671	27.635	9.624	9.096	8.937	18.251	9.400
	%	90.01	68.0	32.0	65.99	34.01	
Okraj Ljutomer	18.003	15.603	5.365	4.512	5.725	9.257	6.344
	%	86.66	34.38	28.88	36.74	59.39	40.61
Okraj Prevalje	15.363	14.052	8.660	3.277	2.097	11.717	2.348
	%	91.46	61.62	38.38	14.92	83.38	16.63
Okraj Radgona	15.985	12.671	5.344	7.211	5.369	7.093	7.093
	%	79.24	42.1	57.9	42.3	57.7	
Okraj Lendava	21.190	16.220	7.419	8.757	7.073	9.212	9.212
	%	76.0	45.80	54.20	43.50	56.40	
Okraj Murska Sobota	41.155	35.390	25.250	10.140	29.0		
	%	86.0	71.0	29.0			
Okrožje povprečno	240.334	204.882	137.916	66.966	32.8		
	%	84.0	67.2	32.8			

CELJANI MANIFESTIRAJO

V večernih urah 10. novembra je nebo nad Celjem nenadoma zažarelo od sveta več sto plamenic in ozračje je odmevalo od pesmi in vzklikanja množic. Po ulicah in trgih se je razvila veličastna povorka.

Ono razpoloženje, ona gorečnost, ki se je dan za dnem stopnjevala, je danes dosegla vrhunec. Vojska, meščani, možje in žene, staro in mlado je korakalo med bakljami z razžarjenimi, navdušenimi obrazi, v očeh jim je sijala ljubezen in vdanost našemu Titu.

»Nočemo kralja — hočemo Tita!« in tisoč grl odgovori: »Tita! Tita!«

Vedno znova in vedno silneje je privrelo iz src ono, kar je bilo že davno »pod pepelom skrito« in kar je tovariš Tito obudil v krvavem boju za bodočnost nove Jugoslavije.

»Hočemo Tita! Hočemo republiko!«

»Tito se je boril — kralj se je ženil!«

Po svečano okrašenih ulicah, pod zastavami in transparenti se je pomikala povorka z železničarsko godbo na čelu. Sredi množice mladina na okrašenih vozovih, povsod plamenice, s smrečjem okrašene zastave in parole. Bučen smeh je izzval voz, na katerem so sedeli trije mrkogledi fašisti z SS-ovskimi kapami, roke zvezane na hrbtu. Kakor ti raztrganci, tako se pred našim ljudstvom o-

smehi vsa reakcija, vsi protiljudski elementi.

Pred postajo, na Titovem trgu se je povorka ustavila, godba je zaigrala »Seljačico« in množica je v širokem krogu zaplesala kolo. Nočno nebo so razsvetljevale raznobarne rakete in rafali brzostrelk so odmevali od pobočij okoliških gričev. Državna himna je zaključila manifestacijo, a ljudstvo se je le počasi razhajalo. V posameznih skupinah so še dolgo korakali po mestu, prepeva-

NEDELJSKO JUTRO V CELJU

Čeprav je pričelo proti jutru narahlo snežiti, je bilo po ulicah že zelo živahno. Prvi volilci so že opravili svojo dolžnost, po mestu so hodile povorke vojske in delavske godbe so igrale budnico, ki so prepevajoč nosile okrašene zastave in volilna gesla in dajali duška svojemu prepričanju v zmago Ljudske fronte.

Že pred osmo uro so ulice polne ljudi, ki hitijo žarečih obrazov na svoja volišča. Ne moti jih neprijetno vreme, vsak se zaveda, kako važen, pomemben in slavnosten je ta dan. Delavci in kmetje, mladina in žene, nihče ne okleva. Vsak ve, da bo s tem, ko bo spustil kroglico v skrinjico Ljudske fronte, odločil bodočnost naših potomcev.

joč partizanske pesmi in vzklikajoč maršalu Titu, generalisimu Stalinu, našim kandidatom in Ljudski fronti.

S to manifestacijo so Celjani že 10. novembra glasovali za tiste, ki so rešili čast in dostojanstvo naših narodov, se enodušno priznali za pristaše Ljudske fronte in zapečatili usodo »skrinjice brez liste«. 11. november pa je bil zgodovinski praznik zmage delovnega ljudstva širom Titove demokratične republike, praznik dokončne zmage svobodoljubnega človeka nad monarhistično čaršijo, korupcijo, nad krvosesi naših narodov!

Kako je po celjskih ulicah

Sneži kar naprej. Toda sneg ne more zadržati ljudi, da ne bi stopili na ulice in prisluhnili, kaj objavljajo po zvočnikih. Ponosni so, ko je napovedala ljubljanska radijska postaja, da je v Celju vse v prazničnem razpoloženju in da Celje prednjači Ljubljani. Tudi marsikatero drugo poročilo prispe iz Celja. Ljudje se pogovarjajo o Lopati, ki je prva dosegla 100 odstotno udeležbo.

Po cestah brzijo avtomobili. Na njih prepeva mladina in vzklika. Po okoliških vaseh prihajajo fantje na volišča na konjih, v rokah pa držijo velike slovenske zastave.

Vse je nestrpno, vsak bi rad vedel, kakšen je izid. Ni dvoma, da bo zmagala naša lista.

»Živel tovariš Leskošek«, kličejo po ulicah. »To bo naš zastopnik!«

Veselo razpoloženje na III. volišču četrte četrti

Ljudske množice vedno znova dokazujejo svojo neomajno zvestobo in vdanost listi Ljudske fronte. Pred voliščem se zbirajo vse večje množice in čakajo, da pride tudi nanje vrsta, ko bodo dejansko lahko dokazali vso ljubezen našemu vodji maršalu Titu. Kljub slabemu vremenu so volilci najlepše razpoloženi, plešejo kolo, katerega vodi tovariš, ki nosi zastavo in Titovo sliko. Vedno znova se čujejo vzkliki maršalu Titu, Komunistični partiji, republiki Jugoslaviji, zmagoslavni Jugoslovanski armadi, slavni Rdeči armadi in generalisimu Stalinu. Slišijo se tudi zaničljivi vzkliki: »Dol z reakcijo«, »Dol s Šutejem, Grolom, Šušbičem-izdajalci.«

Najstarejši volivec je oddal svoj glas na II. volišču I. četrti

Med drugimi volilci je prišel na volišče najstarejši, 91 letni volivec, kateremu se je na licu bralo veselje nad današnjim velikim, svečanim dnevom — praznikom vsega delovnega ljudstva širom Jugoslavije. Tudi on je dal odgovor vsem klevetnikom, belogardistom, ustašem, nedičevcem-izdajalcem!

Tudi na L volišču IV. četrti je živahno

Volišče, katerega so okrasile roke naših tovarišev in tovarišic, ki nosijo v srcu le eno — Titovo republiko, je v najživahnejšem razpoloženju. Ljudje morajo čakati v vrsti, da sprejmejo gumijasto kroglico, ki se bo pridružila onim, ki so jih že drugi spustili v skrinjico Ljudske fronte. Vse je umolknilo, ko so prinesli težko bolnega človeka, ki je vztrajal na tem, da z lastno roko glasuje za bodočnost Titove republike.

Lopata je spet najboljša

Lopata je preplavljena z letaki. Vse-povsod vidiš zastavice, hiše so okrašene s smrečjem, pred gostilno Šuperger pa stojita dva velika mlaja, od katerih meri eden 27 metrov. Prebivalci Lopate so do pol desetih dopoldne volili že 80 odstotno. Na volišča so kljub snegu prihajali z okrašenimi vozovi in z godbo. Celo bolniki in starci so trumoma prihajali. Pred voliščem pa slišiš vesele zvoke harmonikarjev.

Nedelja na Ostrožnem

Pročelje hiše, kjer volijo prebivalci Ostrožna, nudi prav pestro sliko. Na okno so postavili zvočnik, iz katerega vro neprenehoma poskočne melodije. Volilci, ki čakajo, da pridejo na vrsto, pripovedujejo, kako so še zjutraj izvedli manifestacijo po Ostrožnem. Kmetje in delavci so z zastavami korakali po vasi in še enkrat odločno izpovedali svoj namen, da volijo le listo Ljudske fronte.

Celje v znamenju 11. novembra

Ura se bliža poldnevu. Na voliščih je volilo že preko 50 odstotkov upravičencev. Glasovanje bo gotovo že v najkrajšem času zaključeno. Povsod vidiš srečne, vesele obraze, da celo solze v očeh. Na obrazih ljudstva se danes odraža brezmejna ljubezen do našega heroja Tita. Povsod čuješ pesem, godbo, vzklike ljubljenu maršalu Titu, republiko, novi Jugoslaviji.

Po mestu korakajo posamezne skupine z okrašenimi slikami maršala Tita in zastavami. Na voliščih je živahno, razgibano.

Gola in neokrašena stoji skrinjica brez liste, nekateri se le težko premagajo, da

Predvečer 11. novembra pri nas

V vsaki, tudi najmanjši vasi so pokazali, da je dan volitev v Ustavodajno skupščino največji praznik v zgodovini jugoslovanskih narodov.

Kljub snegu so bili po vseh naših hribovih in gričkih posejani kresovi. Povsod je pravo ljudsko slavlje, ki vedno bolj prevzema navdušene množice.

Narod je pokazal tudi to pot smisel za pravo partizansko iznajdljivost. Pri predpripravah sodeluje vse — staro in mlado. Vasice kar tekmujejo med seboj, katera bo lepše in okusneje okrašena.

V Prelogu so n. pr. razstavili 6 krasno okrašenih slik vaščanov, ki so padli kot talci pod krogli gestapovcev. Pod temi slikami pa so stavili napis: »Kdor ne bo volil liste Ljudske fronte, ta pljuva na kri naših talcev!«

Nebo nad slavnostno okrašenimi Ločami so zvečer razsvetljevale rakete in dolge bakljade. Prav tako v Vitanju, Oplotnici, Zrečah in Tepanju.

Tudi Škofja vas v okraju Celje-okolica ne zaostaja. Posebno značilna je tam okrasitev mostu čez Hudinjo, ki je ves v mlajih in v cvetju.

V Zagorju je prisostvovalo večerni povorki med petjem revolucionarnih, slovenskih narodnih ter partizanskih pesmi 3000 ljudi. Ob največji udeležbi, kar jih dosedaj pomni kakšna kulturna prireditelj, so igrali »Kralja na Betajnovi«.

Tudi pri Janiču, kjer volijo prebivalci Babna, Medloga in Ložnice in na Lavi potekajo volitve v najlepšem redu.

Na poti proti Zg. Hudinji

Po posameznih krajevnih odborih končavajo zadnje priprave za volitve. Zlasti pester je pogled ob cesti proti Gaberju in Spodnji Hudinji, kjer so posebno učinkovito poskrbeli za okrasitev. Raz vseh hiš se vijejo zastave, velike table pa opozarjajo volivce, kje naj volijo. Pred vhodi v volišča so po Gaberju postavili mlaje in razobesili najrazličnejše transparente. Nad vhodom v Vestnovo tovarno so postavili delavci napise, ki so jih sami sestavili: »Živele prve svobodne volitve! Živele volitve brez žandarjev in pendrekov!«

Na Spodnji Hudinji so preko ceste pred voliščem namestili ogromen transparent z najrazličnejšimi izreki naših voditeljev. Nad transparentom pa se blesti velika peterokraka zvezda, iz katere sije napis: »Živela svoboda!«

Predpriprave v Košnici

Dasiravno je na Bregu dosti ruševin, vendar visijo skoro z vsake hiše velike zastave. Stene hiš so posejane z letaki. Pred voliščem, kjer volijo volivci Brega, Polul in Košnice, so postavili več mlajev in jih okrasili z zelenjem. Če si pogledal preko Savinje, si že od daleč opazil veliko tablo, ki so jo postavili prebivalci Zagrada in Pečovnika, z napisom: »Živela republika!«

zadostijo formalnosti in vtaknejo pest v njeno odprtino.

»Za Tita bom volil, kaj me briga ona »kišta« od reakcije!« pravi nek delavec.

»Jim bomo že pokazal!« se smeje mlado dekle. »Peterček naj ostane kar pri svoji družinici!«

»Nak, za to pa že nisem dala dva sina, da se bodo sedaj zopet povrnili oni izdajalci s kraljem!« se čuje glas neke mame.

Vsaka beseda, vsak pogled izraža zvesto zmago, da bodo danes reakciji končno zavezana usta, da bodo danes pred vsem svetom odkrti temelji nove Jugoslavije, ki so bili postavljeni v štiriletni narodno osvobodilni borbi.

Tudi v Hrastniku se je vilo med mnogimi nad sto metrov dolgimi venci nad 3000 ljudi.

V Radečah, ki je manjši kmečki kraj, se je zbrala tisočglava množica iz vseh okoliških vasi ter manifestirala svojo pripadnost Osvobodilni fronti in obsojala izdajalsko reakcijo.

V Šoštanju, Velenju, Slovenjgradcu, Mozirju, Gornjem gradu, Konjicah, Vranskem, Zalcu, Št. Pavlu, Laškem, Sv. Juriju, Šmarju, Rogaški Slatini, Kozjem — povsod je dajalo ljudstvo v dolgih povorkah s petjem in z godbo ter vzklikanjem duška narodnemu veselju. V povorkah so nosili slike z mrtvaško glavo, pod katero so bili napisi »Umirajoča reakcija!« ter karikature posameznih izdajalskih voditeljev.

Bočna, ki je pod okupatorjem toliko pretrpela, je vsa v cvetju in zelenju. Vsaka hiša je okrašena z zastavami. Ni kotička, ki ne bi bil izpolnjen z napisi in parolami. Tukaj so si posamezne hiše napovedale tekmovalstvo in so plotovi vsi oviti s cvetjem in zelenjem.

Še ob deseti uri ponoči so kmetje in delavci postavljali mlaje in krasili domove, posebno pa volišča. Skrinjica kandidatov Ljudske fronte so en sam šopek cvetja in zelenja. Le skrinjice brez liste stoje povsod neokinčane in osamljene — prava slika izdajalske reakcije.

Iz Šoštanja

Na volišče prihajajo ljudje, ki so se šele pred kratkim preselili v okraj, in se niso pravočasno zanimali, če so vpisani v volilnih imenikih. Ko jim je predsednik volilne komisije obrazložil, da je rok za vpisovanje že davno potekel, so pričeli tožiti in jokati, ker se zavedajo, kakšnega velikega pomena so volitve in da so le radi svoje malomarnosti zmanjšali odstotek onih, ki glasujejo za Ljudsko fronto.

K Sv. Kunigundi

prihajajo ljudje kljub hudim zametom, ki sežejo ponekod že do 1 m visoko, iz najoddaljenejših hribovskih koč na volišče. Ko so volili, se zbirajo v volilnih pisarnah in v živahnih debatah pretresajo bodočnost, ki se odpira novi Jugoslaviji in poraz reakcije.

V Ločah

Neki bolnik, ki bi po nujni odredbi zdravnika moral biti takoj prepeljan v

Trboveljski rudar na predvečer volitev

Pod staro Jugoslavijo tako tlačeni trboveljski rudar je na predvečer 11. novembra pokazal vsemu svetu, kaj čuti in kaj doživlja.

Ni je bilo hiše v Trbovljah in okoliških vaseh, ki ne bi bila slavnostno okrašena z zastavami, venci in cvetjem. S pesmijo na ustih so krasile črne roke rudarja ter njegovih otrok ves dan svoj dom in vse, kar je v njegovi bližini.

Vrhunec vsega pa je bila zvečer slavnostna povorka. Iz vseh okoliških vasi so prihajali kmetje liki gorskih vrelcev, ki so se nato vključili v slavnostno povorko — dolgo reko iz ljudi ter skupno z delavci vzklikali velikemu maršalu Titu, slavni Jugoslovanski armadi, Ljudski fronti, bratstvu med jugoslovanskimi narodi, zvezi delavcev in kmetov, Rdeči armadi ter našim zaveznikom.

Rudarska godba je igrala slovenske narodne ter partizanske koračnice. — Množica je prepevala stare tradicionalne

bolnico, je prenos odklonil, češ, da hoče najprej oddati svoj glas za Tita in za Ljudsko fronto, potem pa ga naj mirne duše prepeljejo v bolnico.

Neki drugi volilec, invalid brez noge, ki je pred dnevi poslal svojo protezo v popravilo, je poslal na volišče ljudi s prošnjo, naj volilna komisija pošlje nekoga ponj, ker bi za vse na svetu ne hotel zamuditi, da tudi on prispeva k zmagi Ljudske fronte.

Za bodočnost mladine

Na volišče v Trbovljah je prišel 84 letni starček, sprejel je volilno kroglico in dejal, medtem ko je stopil k skrinjicama: »Volil bom za ono stranko, ki je prijateljska s Sovjetsko zvezo!«

V Hrastniku je prišla kot prva na volišče 62letna ženica, ki je izjavila: »Spustila bom kroglico v skrinjico našega Tita — ne pa reakcije!«

ne revolucionarne pesmi in videti je bilo, da doživlja Trbovlje tako velik dan, kakor še nikoli v svoji zgodovini.

Mnogo smeha so vzbudili v povorki vozovi, na katerih so peljali nagačene lutke, ki so predstavljale Rupnika, Nediča, Paveliča ter kralja Petra, za katerimi so peljali »skrinjico brez liste«. Nagačene figure so peljali nato pred veliko javno stranišče, ki je simboliziralo volišče za reakcijo, kjer so stala velika vešala, kjer so nato obesili vse nagačene izdajalske voditelje starih, protiljudskih režimov.

Kresovi, ki so goreli na vsakem hribu, so podali kljub slabemu vremenu temu zgodovinskemu dnevu slavnosten podarek.

Ko je bila povorka zaključena, so se še dolgo zbirali delavci in kmetje ter peli, kot da bi manifestirali pridobitve naše narodno osvobodilne borbe: »Kovači smo in naša sila!«

Na volišču v Splošni bolnici

Zunaj počasi naletava sneg. Od nekod zvenijo veseli zvoki iz radia: »Kovači smo in naša sila skovala je svobode ključ —.« Po široki cesti se pa proti voliščem pomikajo skupine z zastavami: vojaštvo, borci, oficirji in civilisti. Svečani, srečni obrazi vseh!

»Druga Tita mi hočemo!« prepevajo vojaki; prvi nosi zastavo, drugi pa velik transparent. »Mi hočemo republiko, za nju smo se borili!«

Pred voliščem splošne bolnišnice že čaka cela vrsta ljudi, v sobi jih je tudi že šest.

Bolnik, starejši mož, pravkar jemlje kroglico v roke. Vstal je s postelje, vso glavo ima obvezano, pa je vendar prišel volit.

»Vse življenje bi mi bilo žal, če bi danes ostal v postelji.«

Mlada tovarišica je na vrsti.

»Ali lahko kar pokažem prazno roko, ko bom vrgla kroglico v skrinjico Ljudske fronte?«

»Ne, tovarišica, to pa zaradi tega ne, ker so volitve tajne in svobodne. Tudi v skrinjico brez liste moraš vtakniti stisnjeno pest.«

Mlada nuna prihaja. Tudi ona bo volila! Še nikoli ni v življenju, sedaj pa ima tudi ona volilno pravico. S svečano kretnjo spusti roko v skrinjico s federalno listo.

»Aha, saj res, še sem moram.« In v veliki zadregi vtakne roko še v drugo skrinjico brez liste.

»Sedaj sem pa volila, kajne?« se nasmehne in počasi odhaja.

Še trije volivci čakajo. S ceste slišiš vesel smeh, petje in pesem: »Brigade s hribov so se vsule kakor plaz,« ki jo prepeva nova skupina vojske, ki gre na volišče. Tramvaj, ves okrašen z venci, zastavami in slikami, privozi z napisom: »Ali ste že volili?« in zopet drugi: »Bratstvo in enotnost sta nas rešila.«

Pred volišče nasproti splošne bolnišnice je pravkar privozil kamion železničarjev v prazničnih uniformah; skoraj vsak ima rdeč cvet v gumbnici. Godbo imajo s seboj.

Vrata v sobo se odprejo in na volišče stopi tovariš Edvard Kardelj.

Trije volivci, ki so še čakali, stopijo na stran in ga hočejo spustiti naprej. Predsednik volilne komisije mu že hoče dati kroglico.

»O, ne, kar naj gre po vrsti. Bom že počakal!« in podpredsednik zvezne vlade se kakor vsi drugi skromno postavi v vrsto ter si obriše naočnike.

Ko pride na vrsto, pokaže svojo legitimacijo, ne da bi ga kdo kaj vprašal, in pravi:

»Edvard Kardelj. Sem v vašem volilnem imeniku, ker sem ležal v tej bolnišnici.«

Bil je bled in še slab od bolezni. Nasmeh mu je zaigral okrog usten, ko je volil, in rahla rdečica se mu je pokazala na licih.

Potem je vesel odšel zopet na ulice polne zastav in razigranih, svečanih, žarečih obrazov.

(Iz Lj. pravice.)

Izvoljeni kandidati

V LJUBLJANSKEM OKROŽJU IZVOLJENI KANDIDATI

I. VOLILNI OKRAJ (Center, Vič, Rakovnik):

predsednik Zvezne vlade, minister za narodno obrambo, narodni heroj maršal **Josip Broz-Tito**;

namestnik predsednik Narodne vlade Slovenije **Boris Kidrič**
27.640 (92.7%)

II. VOLILNI OKRAJ (Bežigrad, Ježica, St. Vid):

podpredsednik Zvezne vlade in minister za Konstituanto **Edvard Kardelj**;

namestnik minister za prosveto NVS **dr. Ferdo Kozak**
25.579 (94.1%)

III. VOLILNI OKRAJ (Tabor, Moste, Polje):

podpredsednik Narodne vlade Slovenije **dr. Marjan Breclj**;

namestnik **Joško Gorjanc**
26.600 (92.2%)

OKROŽNO MESTO LJUBLJANA

V ljubljanskem okrožju izvoljeni kandidati

I. volilni okraj: Ljubljana-okolica
generalmajor **Ivan Maček - Matija**, Ljubljana; namestnik **Zupančič Tone-Silvo**, kmet, član OOOF, Ljubljana.

II. volilni okraj Notranjsko:
Hace Matevž, delavec, predsednik ES ZDN, Podcerkev; namestnik **Pehaček Rado**, polkovnik JA, Dol. Logatec.

III. volilni okraj Grosuplje:
Kimovec Franc - Žiga, učitelj — šef personalnega odseka NVS Ljubljana; namestnik **Hrovat Ivan**, posestnik, Zagradec.

IV. volilni okraj Kamnik:
Bohinc Andrej, kmet, član OOOF in GOOF, Kranj; namestnik **Šturm Anton**, delavec, tajnik Glavnega odbora ESZ DN Ljubljana.

V. volilni okraj Škofja Loka-Kranj:
Fajfar Tone, delavec, minister za gozdarstvo NVS Ljubljana; namestnik **Košmelj Milan-Milenko**, mesarski pomočnik, član OOOF Ljubljana.

VI. volilni okraj Jesenice:
Jelenc Aleš, delavec, sekretar OF Jesenice; namestnik **Jakopič Albin-Kajtimir**, abs. abit. tečaja, podpolkovnik JA, Ljubljana.

V NOVOMEŠKEM OKROŽJU IZVOLJENI KANDIDATI

I. volilni okraj Krško:
Hribar Janez, min. NVS Ljubljana, 17.502 (62.85%)

II. volilni okraj Novo mesto:
Tomšič Vida, minister NVS Ljubljana 12.858 (71.33%)

III. volilni okraj Črnomelj:
Hočevar Franc-Ciril, podpolkovnik, 10.297 (84.2%)

IV. volilni okraj Trebnje:
Borštner Jože, podpolkovnik, 6.481 (73.88%)

V. volilni okraj Kočevje:
Dr. Mikuž Metod, duhovnik, Ljublj. 8.015 (70.44%)

V MARIBORSKEM OKROŽJU IZVOLJENI KANDIDATI

I. volilni okraj Maribor-mesto:
Polič Zoran, minister za notranje zadeve NVS Ljubljana, 20.252 glasov; namestnik **Gričar Jože**, delavec;

2. kandidat:

Lapajne Stanko, načelnik okrožnega odd. za finance, Maribor, 6.047 glasov.

II. volilni okraj Maribor-levi breg:
Majhen Lado, učitelj, Maribor, 7827 glasov; namestnik **Zalaznik France**;

2. kandidat:

Zorko Edo, mali kmet, Črmenšek, Št. Rupert v Slov. goricah, 4.592 glasov.

III. volilni okraj Maribor-desni breg:
Dr. Šnuderl Maks, advokat, Ljubljana, 9624 glasov; namestnik **Levačič Marija**;

2. kandidat:

Hojnik Franc, trgovec, Slov. Bistrica, 9.096 glasov.

IV. volilni okraj Prevalje:
Kuhar Lovro, pisatelj, Preški vrh - Kotlje, 8660 glasov; namestnik **Škrlovnik Ivan**;

2. kandidat:

Dobršek Karol, učitelj, Farna vas, Prevalje, 3277 glasov.

V. volilni okraj Ptuj:
Jurančič Jože, učitelj, Ljubljana, 12.768 glasov; namest. **Sagadin Tončka**;

2. kandidat:

Majcen Franček, študent, Ptuj, ki se je vezal na okrožno listo v okraju, 7893 glasov.

VI. volilni okraj Murska Sobota:
Kranjc Miško, pisatelj, Ljubljana; namestnik **Šiferer Jože**, kmet.

VII. volilni okraj Radgona:
Kocbek Jože, učitelj, Ljubljana; namestnik **Markovič Anton**, posestnik in zidar, Rožički vrh.

VIII. volilni okraj Dol. Lendava:
Godina Ferdo, pisatelj, Ljubljana; namestnik **Rapoša Ludvik**, uradnik, Dol. Lendava.

IX. volilni okraj Ljutomer:
Ribič Ivan, mlinar in posestnik, Cezanjevci, 5.365 glasov; namestnik **Pušenj Rado**, uradnik, Maribor;

2. kandidat:

Kolar Vilko, šolski nadzornik, Ljutomer, 4512 glasov; namestnik **Kutnjak Simon**, posestnik, Razkrižje.

V CELJSKEM OKROŽJU IZVOLJENI KANDIDATI

I. volilni okraj Celje-okolica:
Leskošek Franc, minister NVS; namestnik **Suša Alojz**, kmet, Goričica.

II. volilni okraj Trbovlje:
Marinko Miha, rudar, Beograd; namestnik **Ocepek Alojz**, soboslikar, Trbovlje.

III. volilni okraj Šoštanj:
Lampret Jože, duhovnik, Maribor, 13.200 glasov; **Košan Ivan**, ekonom, Ravne, 4000 glasov.

IV. volilni okraj Šmarje pri Jelšah:
Svetek Franc, podpredsednik Glav. odbora ESZDN, član IOOF, 6900 glasov.

V. volilni okraj Slov. Konjice:
Kovačič Ivan-Efenko, podpolkovnik; **Lubej Karel**, Kalobje, 2900 glasov.

VI. volilni okraj Gornji grad:
Vipotnik Albin, ključavničar, Zadihkovec, 5.246 glasov; namestnik **Nereks Franc**, žagar, Ljubno, 3121 glasov.

Maršal Tito na volišču

Na Dedinju je 45. volišče sedmega rajona. Okoli enajstih je pred voliščem vojska in mladina veselo plesala kozarsko kolo in prepevala, starejši ljudje in žene pa so potrpežljivo čakali, saj so vedeli, da bo tu, kjer so oni malo prej volili, volil največji sin naših narodov, heroj Josip Broz Tito. Na vhodu v volišče je vse okrašeno. Velik transparent, na katerega so borci Jugoslovanske armade napisali: »Glasujmo za to, za kar smo se borili!« je razpet zraven okrašenih vrat.

Nenadoma je vse ljudstvo pred voliščem pričelo vzklikati: »Tito! Tito!«

Nekoliko minut pred dvanajsto uro je v spremstvu višjih oficirjev in svojih adjutantov prišel peš, z odločnim korakom k volišču maršal Jugoslavije Josip Broz-Tito. Nasmejan in veder je pozdravljaval maršal mladino Beograda, ki je neprestano vzklikala: »Mi smo Titovi, Tito je naš!«

Med tem ko je maršal v spremstvu stopal na volišče, je na stotine grl navdušeno vzklikalo: »Živela Titova republika!«

Stopil je v sobo, kjer je bila volivna komisija in volivne skrinjice in pozdravil prisotne s: »Smrt fašizmu!« — »Svobodu narodu!« mu vzradoščeni odgovarjajo prisotni.

Ko je podal roko vsem članom volivne komisije, je maršal Tito zahteval pojasnila. Predsednik komisije razlaga: »Toso volivne skrinjice za Zvezno skupščino, te pa za Skupščino narodov. Nato je predsednik volivne komisije podal maršalu gumijasto kroglico. Član volivne komisije mu, kot vsem državljanom, vznemirjeno pojasnjuje: »Tale skrinjica

je skrinjica maršala Jugoslavije Josipa Broza-Tita.«

Po opravljenih volitvah je predsednik komisije dejal maršalu: »Pokažite roko.« Maršal je na široko odprl pest in pokazal, da je pravilno izvršil svojo državljansko dolžnost. Nato se je maršal poslovil od predsednika komisije in odšel v predsobo. Takrat pa je izrazil željo, da bi rad prisostvoval glasovanju generalmajorja Ljubodraga Džurića. Ko je vnovič stopil v sobo, kjer se je volilo, je maršal stopil k čuvarju skrinjice, ki je stal pri skrinjici maršala Tita. »Za kaj pa ona skrinjica,« kazal je na skrinjico brez liste, »ni tako okrašena, kot je ta, ki jo vi čuvate?« — »To, Titovo, imamo vsi radi in jo čuvamo, ker je naša. Tista tam je pa tuja in ne pripada nam,« je vzradoščeno odgovoril mož. Tito se je glasno nasmejal.

Po končanem glasovanju je maršal stopil k izhodu, kjer so ga pričakovale navdušene množice in neprestano vzklikale njemu in republiki. Veder in nasmejan se je junaški sin našega naroda med ljudstvom vrnil počasi peš domov.

Nedaleč od volišča sta se skozi množico, ki je obdajala maršala, prebila generalni poročnik Sretan Žujović in predsednik vlade Srbije Blagoje Nešković, ki sta prisrčno stisnila maršalu roko. Maršal Tito ju je vprašal, kako je v mestu, nakar mu je generalni poročnik Sretan Žujović odgovoril, da je dobro in da volitve pravilno potekajo.

Ves ta čas so številne množice ljudstva klicale federativni Jugoslaviji, republiki in njenim voditeljem. Ko je odhajal, se je maršal Tito še enkrat obrnil proti mladini in jo z mahanjem roke pozdravljaval.

Volivne slike iz Slovenije

Ljubljana je bila na predvečer volitev eno samo morje luči. Ulice so bile slavnostno okrašene. Po vseh oknih so gorele lučke in razsvetljevale sliko maršala Tita. Z gradu in večjih stavb so se bleščali razsvetljeni napisi.

Vse ljudstvo pa se je udeležilo dolge povorke, ki je manifestirala po mestu za Tita in novo Jugoslavijo. Na Kongresnem trgu se je ustavila nato nepregledna množica, kjer so se javljali na oder ljudje iz množice in govorili zbranim.

V nedeljo zjutraj so se po ulicah, še predno se je zdanilo, oglasili rogovi, harmonike, strelji in vriskanje, ki so naznanjali, da je nastopil dan volitev, ki ga je pričakala Ljubljana vsa v cvetju in zelenju, ter zastavicah nove Titove Jugoslavije. Volivci so se že zgodaj zjutraj začeli zbirati v vesele povorke, ki so med vriskanjem in petjem krenile na volišča.

V Cerknici in Novi vasi so prihajali volivci s smrečicami in zastavicami. Po-

sebnost so se postavili prebivalci Grahovega. Tam so šle žene posebej v povorki, na čelu katere je šla 70-letna ženska, ki je nosila zastavo. Zatem, ko so žene glasovale, so nesle na partizanske grobove cvetja. Iz Martinjaka je šla velika povorka s kolesarji na čelu, z vozovi in s tovornim avtomobilom.

V Ložu so bile celo porušene hiše okrašene. Na Vrhniki in v Loški dolini so bile hiše najlepše okrašene, povorka pa je bila nekaj prav posebnega. Na vozu spredaj so se peljale žene, mladina in možje pa so jahali konje. Zjutraj so k velikemu dnevu potrkavali zvonovi.

Žene iz Nadleska so prihajale v povorki in z otroki v naročju na volišča. V Uncu je trajala povorka po volitvah polni dve uri. Ko so volili v Zimberšah, je prišel tja že med prvimi osemnajstleten fant, ki mu je bila kot bivšemu domobrancu odvzeta volivna pravica. Položil je na skrinjico Ljudske fronte šopek rdečih rož, nato pa je molče odšel.

Tudi v Beogradu

so se začeli volivci zbirati že okrog šeste ure zjutraj. Možje in žene, starci in starke, mladinci ter borci so v skupinah prepevali pred volišči. Ljudstvo je pred vhodu v volivne prostore plesalo kolo ter neprestano manifestiralo Titu, Ljudski fronti ter demokratični in federativni Jugoslaviji.

Ob priliki glasovanja je prišlo do mnogih ganljivih prizorov. Starci in starke, slepci, invalidi in bolniki z visoko vročino so prihajali osebno na voli-

šča in izvršili svojo državljansko dolžnost. Tako je hotel osebno glasovati tudi ranjenec iz narodno osvobodilne vojne, ki je bil brez nog. Odbil je ponujeno pomoč, da lahko na volišču pooblasti drugega, da glasuje mesto njega. Dva tovariša sta ga nosila od skrinjice do skrinjice. Deklico-invalida sta pripeljali na njeno zahtevo dve njeni tovarišici iz boja. Na volišču je pooblastila svojo tovarišico-invalida, da glasuje mesto nje. Slep starec, star 85 let je prišel na volišče tipajoč. Skupina težkih invalidov je prišla na volišče z zastavami in venci okrašenim kamionom.

11. novembra

so narodi Jugoslavije enodušno potrdili, da v narodno-osvobodilni borbi ni zaman tekla kri, da niso bila zaman darovana življenja naših najboljših

Tov. Boris Kidrič

11. november

Volitve so za nami. Datum 11. novembra bo ostal zapisan v vrsti tistih dogodkov v zgodovini jugoslovanskih narodov, ko odločajo ljudske množice spontano in zavestno same o svoji usodi, o svoji bodočnosti.

27. marca leta 1941 so množice delovnega ljudstva cele Jugoslavije v bučnih demonstracijah izrazile svoje nezadovoljstvo, svoj odpor proti zunanji in notranji politiki takratnih protiljudskih oblastnikov Cvetković-Mačkovega kova. Pričetek narodno-osvobodilne borbe, ves razvoj in potek narodno-osvobodilnega gibanja ni samo manifestacija in izraz teženja, temveč tudi moči ljudskih množic, ki postajajo politično zrele, ki so si v svesti vseh krivic in vzrokov žalostnega propada predaprilske Jugoslavije, ki pa so si v svesti tudi poti obračuna z vsem starim in gnilim, ki so si v svesti, da je edino Osvobodilna fronta tista resnično ljudska, vsenarodna organizacija, ki bo priborila kmečkim množicam njihovo staro pravdo, delavskemu razredu odpravo socialnih krivic zatiranja in izkoriščanja, delovni inteligenci nemoten in svoboden razmah, vsem poštenim in iskrenim državljanom pa mirno in človeka dostojno življenje. 11. november je bil manifestacija te zavesti ljudskih množic, ki so v ogromni večini prav plebiscitno izrazile svojo pripadnost in neomajno vero v Osvobodilno fronto, bil pa je obenem poraz vseh političnih špekulantov, vseh obrekovalcev in klevetnikov, prišepetovalcev in podlih, prodanih duš, ki v sistemu ljudske oblasti in ljudske demokracije ne morejo najti nikake opore, nikakega polja za svoje zločinsko, sebično, protiljudsko delovanje. Vse, kar je zdravega in poštenega, vse pozitivne sile našega naroda so enotne in združene udarile po tej peščici petrovskih in kulturbundovskih reakcionarjev, napisale so jim njihovo obsodbo. Vsi kriki reakcije, odstop Grola, Šubašiča in Šuteja, iz ropotarnice laži privlečeno pastirsko pismo, grožnje in teror, ki je dosegel svoj višek na dan samih volitev, vse-mogoče alarmantne vesti in obrekovanja, vse to ni skrenilo ljudskih množic z njihove poti. Ponosno in samozavestno, nasmejanih in žarečih lic se je delovno ljudstvo vse Jugoslavije odločilo za skrinjico slave in zmaga v vojni, za skrinjico dela, obnove in poštenega življenja v miru.

Skrinjica brez liste, ki je za tipe tiste, ki si vsi želijo staro ropotijo

kot je pravilno nekdo napisal na celjskem stenskem časopisu, pa je postala pribežališče in edino upanje vseh izdajalcev iz časa narodno-osvobodilne borbe, zvestih hlapcev fašizma, propadlih politikanov, špekulantov in črnoborzižancev. Naša zgodovina skoraj da nima primera za metode, kakršnih so se ti zločinci posluževali v zadnjem času, da bi ljudstvo čim bolj zbegali, ustrahovali in ga na ta način odvrnili od glasovanja za Ljudsko fronto. V konjiškem okraju so napovedovali dan in celo uro, kdaj bo prihrumela nekaka Petrova vojska in rešila vse protiljudske izdajalce strašnega trpljenja v Titovi Jugoslaviji, drugod so ti stekli psi imeli že pripravljene hruške, kamor bodo po metodah svojih učiteljev — nacističnih razbojnikov — obešali poštene Slovence, kjer to ni pomagalo, tam so pa poklicali na pomoč staro, preizkušeno orožje — spovednico in vero. Skrinjica brez liste da je božja skrinjica, skrinjica Ljudske fronte pa satanova iznajdba. Še polno takih in sličnih primerov se je dogajalo širom naše domovine. Imena vseh teh zločincev, pa naj nosijo kakršnokoli suknjo,

bomo začeli od prihodnje številke naprej objavljati. Naj ve sleherni Slovenec, kake ostudne kače se plazijo po naših vaseh in trgih, naj jih ljudske množice obsodijo in poženejo tja, kamor spadajo. Primer Prihove in Bezine v konjiškem okraju, kjer se je ta lopovska reakcija posluževala najpodlejših sredstev, da bi dosegla svoje temne namene, naj bo prav vsem v opomin, da mora biti konec prizanašanja takim elementom. Ljudstvo jih je že obsodilo na volitvah, obsodilo jih bo pa tudi sedaj.

Vsej tisti veliki manjšini pa, ki je zapeljana po teh tipih odvrгла svojo kroglico v skrinjico brez liste, naj bo 11. november opozorilo, da v bodoče ne bo več nasadala tem izvrcikom naroda, temveč bo tudi sama obračunala z njimi. Osvobodilna fronta ni pred nobenim poštenim in dobronamernim delovnim človekom nikdar zapirala vrata. Tudi danes jih ne zapira. Vse ljudstvo dobro pozna zločince in jih tudi loči od zaslepljenih, zapeljanih in nepoučenih. Vsem tem poslednjim, ki jih danes boli že glava, ki hodijo dobesedno s solzami v očeh do naših odborov in priznavajo svojo zмотo, naj velja klic vsega poštenega delovnega ljudstva: Proč od izdajalcev, od kuge našega naroda, še je čas, da z delom dokažete svojo zмотo in pripadnost ne k protinarodnim oblastnikom in farizejem, ampak k ljudstvu, ki trpi, ki dela, ki ustvarja!

Po vseh krajih se vršijo velike manifestacije navdušenih množic za veličastno zmago Ljudske fronte, povsod prihaja do izraza zahteva po ostrih ukrepih proti vsem tistim, ki izkoriščajo našo široko, ljudsko demokracijo in jo pojmujejo le kot orodje, kako se dokopati zopet na vrat delovnemu ljudstvu. Konec je potrpežljivosti ljudskih množic — obračun z vsemi preostanki fašizma, z izdajalskimi kulturbundovskimi in belogardističnimi tipi, to je geslo vsakega posameznega državljana, ki si bolj kot kdajkoli želi miru in očiščene ceste pri svojem delu za obnovo, za gospodarski dvig od fašistov porušene domovine, za svoje in svojih otrok lepše in srečnejše življenje.

Celjani proslavljajo zmago Ljudske fronte

Zopet je zasijal nad Celjem svit plamenic. V torek zvečer, komaj, da se je zmrčilo, so se že pričele zlivati v mesto množice ljudstva z baklami in transparenti; nad srečnimi, razigranimi obrazi pa so se vile zastave. Praznično razpoloženje je zajelo vsakega posameznika. Vedeli smo, da bo zmaga naša, ljudska, Titova, proslavljali smo jo že dan pred volitvami, danes jo samo potrjujemo.

V hipu se je razvila povorka, ki je obšla vse glavne ulice mesta. Partizanske pesmi in vzklikanje množic je polnilo ozračje.

»Živela Titova republika!« — »Živela Ljudska fronta!« — »Tito! Tito! Tito!« Tito je med nami. Čutimo njegovo bližino, njegov obraz vidimo na nočnem nebu, v svitu bakel, v očeh tovarišev, — vsako potezo njegovega obraza poznamo, njegov pogled, njegov smehljaj, ki nas je spremljal v najtežjih trenutkih borbe za naš obstoj. Srca prekipevajo od ljubezni do našega Tita in pesti se ti stisnejo ob misli, na peščico odpadnikov in izdajalcev.

Zadaj v sprevedu vozijo karikature kralja s krono in hermelinom. Visoko nad glavami množice se ziblje obešeni Petček iz lepenke.

Pred zgradbo Okrajnega odbora se množica ustavi. Govorniki so morali dolgo čakati, preden so lahko posegli v navdušeno vzklikanje. Prvi je povzel besedo tov. Trobiš, predsednik okrajnega NO Celje-okolica, ki je prikazal pomembnost zmage Ljudske fronte za bodočnost naših narodov. Med drugim je dejal: »Ljudska fronta je imela dovolj potrpež-

Št. Vid v borbi - Št. Vid v miru

Noč... Sneg odseva rahlo svetlobo, v globoki dolini rahlo žubori napol zaledenela Paka. Počasi se pomika brigada vse globlje v dolino. Prebiti se hoče s Paškega Kozjaka, ki ga skušajo Nemci obdati z gosto mrežo zased, na drugo stran, na Št. Vid, na Graško goro in nato dalje na Mozirske planine, Raduho in Menino. Borci so utrujeni, šele ob svitu dospejo na cilj. Tedaj zadonijo prvi streli, nemški mitraljezi se vedno bolj oglašajo, nekaj min pade prav na naše položaje. Borba traja vse dopoldne. Nemci dobivajo stalno nova pojačanja... Popoldne je brigada skoraj od vseh strani obkoljena. Skrajni čas je, da se umakne. Rahle snežinke padajo iz meglenega neba. V besu se prebijajo borci skozi nemške obroče, zavedajo se, da gre za življenje. Povsod naletijo na nove nemške položaje, končno so se prebili. Za njimi kažejo visoki zublji, do kod so prodrli Nemci. Hiše kmetov gorijo... Šentviški kmet je občutil vso težo fašističnega terorja.

In vendar je ljudstvo v Št. Vidu pričakalo dneva osvoboditve. Tako kot so bili trdno povezani ves čas vojne, so ostali tudi po uničevanju sovražnika. Samo nekaj omahljivcev je klonilo in se izločilo iz vaše skupnosti. Dan volitev je bil za prebivalce v Št. Vidu dan pravega zmagoslavja.

Ze več večerov so dekleta pletla vence. V soboto dopoldne so začele krasiti volišče z lepimi vencami. Volišče je prijetno dišalo po svežem zelenju. Za volilno pisarno pa so si izbrali sosedno sobo, kjer je sicer urad Krajevnega odbora, župnijski urad in bivališče župnika. Župnik je že od vsega začetka, ko so se pojavili partizani v okolici Št. Vida, sodeloval z njimi. Nemci so to izvedeli in odpeljali župnika v Dachau, kjer je ostal do kapitulacije Nemčije. »Pastirsko pismo« je našlo zaprta vrata požganega župnišča in borne vaše cerkvice visoko v hribih. S prižnice se tukaj ni zlorabljal božja beseda.

Na dan pred volitvami je volilna komisija svečano sprejela od zastopnikov

Krajevnega narodnega odbora volivne skrinjice. Lepo okrašene so bile, vse, razen dveh, ki sta s praznimi črtami naznanjali, da sta skrinjici brez liste — torej skrinjici, ki sta proti narodu.

Popoldne na dan pred volitvami so se zbrali fantje in dekleta iz okolice v »volivni pisarni« in prepevali razne partizanske pesmi. Drobne snežinke so padale iz goste megle. Le nejasno se je videl zasnežena sadna drevesa okoli hiše. Naglo je postajalo temno. Zunaj se je slišal le piš vetra okoli hiše in skozi veje, obložene s snegom, skozi razsvetljena okna pa je prihajal lahen pripev: »Kovači smo...«

Vso noč je padal sneg. Danes čuva volišče kot je nekoč čuval svoje tovariše prav isti partizan, ko so po dolgem maršu počivali v tej hiši. Nekaj ljudi je govorilo, da ne bodo dovolili, da bi bila v Št. Vidu na volišču tudi skrinjica brez liste. Hoteli so jo razbiti. Stražar pa je čuval tudi to skrinjico izdajalcev, da ne bi nihče mogel govoriti, da se godi na volitvah komu krivica.

Ljudje prihajajo v skupinah in se razgovarjajo, kako bodo volili. Ko so nekemu razlagali, da mora vtakniti roko tudi v skrinjico brez liste, se je razhudil: »Kaj, da bi vtikal roko v tisto skrinjico! Pljunil bom vanjo!«

Ljudje so odšli k maši. Ze čez eno uro se poyrnejo. Na čelu harmonikar, za njim pa duhovnik in zbrana množica. Ves Št. Vid prihaja na volitve. Med prvimi voli duhovnik, nakar se vsede za skrinjico federalne liste Slovenije, imenovan je namreč za predstavnika liste.

Drug za drugim prihajajo ljudje na volišče in oddajajo svoje glasove. Zunaj pa igra harmonikar poskočne slovenske napeve. Dekleta zapojejo od časa do časa kakšno partizansko. Ljudje so praznično razpoloženi. Ko nekdo vpraša mladega fanta, zakaj njegova mati še ni prišla na volišče, se ta odreže: »O, saj bo prišla! Samo počakati mora, da bom prišel domov, da ji bom dal »punčoh« (čevlje), ker jih sama nima!«

ljivosti in prizanesljivosti. Dala je zasleplencem možnost, da spoznajo svoje napake. Teža nekateri niso storili. Nasprotno, izkoristili so našo širokogrudnost za podtalno rovarjenje proti ljudstvu. Danes pa bo nastopila partizanska borbena odločnost. Ljudstvo jo dobro pozna. S to reakcijo bomo obračunali, kakor more obračunati samo delovno ljudstvo. (Dol z reakcijo! — Smrt izdajalcem!)

Za tov. Trobišem je govoril tov. Lešek, ki je podčrtal borbo delovnega ljudstva na čelu s Komunistično Partijo in njeno zmago. Nagovore je zaključil tov. Kamnikar, sekretar okraj. NO Celje-mesto.

Govornike je pregluševalo vzklikanje in skandiranje množice. Med govorom tov. Leška je množica strgala na brzojavnem drogu visečega kralja in ga ogorčeno razkosala na drobne kosce. Klavirne ostanke papirnatih krone je z zaščotjenjem teptalo na stotine nog v cestno blato.

S tem je pokazalo ljudstvo vso svojo mržnjo napram izkoriščevalcem njegovih žuljev, napram vsem onim, ki so krivi strahotnih zločinov nad svobodoljubnimi narodi Jugoslavije. Manifestacija celjskega delovnega ljudstva je izrazila zavest zmage in zagotovilo, da se nikoli več ne bodo povrnili časi zatiranja in izkoriščevanja.

Spletke reakcionarnih emigrantov, blatenje nekaterih škofov in poizkusi nekaterih kraljevih ministrov, so se razbili ob volji jugoslovanskih narodov. Narodi Jugoslavije so si priborili narodno in mednarodno zmago

„VOIX OUVRIERE“, Švica

Iz trboveljskega okraja

Po vsem okraju Trbovlje so se vršile veličastne proslave zmage Ljudske fronte. V prihodnji številki bomo priobčili podrobnejša poročila.

Prebivalci so s teh manifestacij poslali sledeče brzojavne pozdrave:

Maršalu Jugoslavije tov. Titu

Beograd.

Prebivalstvo Trbovelj, zbrano na proslavi veličastne zmage Ljudske fronte pri volitvah dne 11. novembra 1945 izraža Tebi, našemu narodnemu heroju in voditelju vseh jugoslovanskih narodov vso vdanost in zagotovilo, da Ti bo stalo ob strani v nadaljni izgraditvi naše domovine ter s svojim delom doprineslo vse napore, ki jih terjajo od nas čas in čast naše domovine.

Naj živi svobodna republika — Titova Jugoslavija!

Trbovlje dne 14. novembra 1945.

Tovarišu Kardelju, podpredsedniku zvezne vlade Jugoslavije.

Beograd.

Prebivalstvo Trbovelj, zbrano na zgodovinski proslavi zmage Ljudske fronte Jugoslavije pri volitvah dne 11. novembra 1945 Ti pošilja najpriskrnejše pozdrave. Radostno se spominja Tebe, tovariš podpredsednik zvezne vlade Jugoslavije in Ti zagotavlja vso pomoč za združitev vseh Slovencev.

Naj živijo združeni Slovenci v svobodni republiki Jugoslaviji!

Naj živi naš voditelj in branitelj tovariš Kardelj!

Trbovlje, dne 14. novembra 1945.

Tovarišici Lidiji Sentjurčevi

Beograd.

Ob priliki proslave zmage Ljudske fronte dne 11. novembra 1945 se delavstvo trboveljskih revirjev z radostjo spominja Tebe, ki si se že v Jugoslaviji borila za pravice delovnega ljudstva in Ti pošilja prisrčne pozdrave z zagotovitvijo, da Ti bo zvesto pomagalo pri izgradnji naše republike Slovenije v svobodni zvezni republiki Jugoslaviji.

Naj živijo heroji borci za svobodo Jugoslovanskih narodov!

Trbovlje, dne 11. novembra 1945.

Tovarišu Mihi Marinku

Beograd.

Ob priliki proslave ljudske zmage se prebivalstvo Trbovelj z radostjo spominja Tebe, starega borca za pravice delavnega ljudstva in Ti pošilja prisrčne pozdrave v pričakovanju, da boš še naprej zastopal interese delovnega ljudstva v svobodni republiki Jugoslaviji.

Naj živi naš stari borec tovariš Marinko Miha!

Trbovlje, dne 11. novembra 1945.

Predsedniku federalne vlade Slovenije **Boristu Kidriču**

Ljubljana.

Prebivalstvo Trbovelj, zbrano na proslavi veličastne zmage Ljudske fronte Jugoslavije pri volitvah dne 11. novembra 1945 izraža Tebi tovariš predsednik najpriskrnejše pozdrave in Ti zagotavlja vso pomoč pri izgradnji naše domovine.

Naj živi svobodna federalna Slovenija v svobodni republiki Jugoslaviji!

Trbovlje, dne 11. novembra 1945.

Manifestacija v Šmarju

Dne 13. novembra se je ob 5 zvečer vršila v Šmarju pri Jelšah veličastna proslava zmage Ljudske fronte.

Povorka, na čelu z gasilci z baklami se je razvila od Gasilskega doma po vsem trgu. Prebivalci trga in okolice so navdušeno vzklikali Titovi republiki, ljudski oblasti in svojim res ljudskim voditeljem. V noč so doneli slavnostni streli, odmev partizanskih pesmi ter klici navdušenega ljudstva.

Šmarčani so zaključili svojo manifestacijo v Habjanovi dvorani, kjer je okrajni sekretar OF tov. Mrk s kratkim in jedrnatim govorom navdušil ljudstvo. Odločno je udaril po onih izdajalcih slovenskega ljudstva, ki so se na predvečer volitev veselili morebitnega poraza Ljudske fronte, ki ga niso in ne bodo nikoli dočakali. Ljudstvo je z ogorčenimi vzkliki podkrepilo govornikove besede.

Ob zaključku so navzoči počastili spomin padlih borcev z enominutnim molkom ter zapeli himno »Hej Slovani«.

Istega dne se je vršila proslava tudi v Rogatcu ob 7. zvečer. Udeležili so se je okoliški kmetje in delavci iz steklarne. Prišli so tudi hrvaški delavci iz steklarne in manifestirali skupno bratstvo in edinstvo, skovano v toku narodno osvobodilne borbe. Kot pozdrav je zapel moški zbor eno naših narodnih pesmi, nakar je imel predsednik NOO kratek govor. Tov. Tušek, predsednik volilne komisije je podal pregled volitev v okraju in v vsej državi. Ljudstvo je navdušeno vzklikalo zmagi Ljudske fronte. Govoril je še tov. Sotošek in tov. Jožek, ki je med drugim udaril po onih, ki so volili v mrtvo skrinjico. Z medvzkliki je ljudstvo zahtevalo da naša oblast kaznuje vse protiljudske elemente. Sledila sta še dva govora in mladina, ki se je tudi pri predvolilnem delu dobro izkazala, je zapela nekaj partizanskih pesmi ter zaključila proslavo.

Tudi Rogaška Slatina je proslavljala. Dne 13. t. m. je priredila veličastno baklado, katere se je udeležilo dve sto

ljudi. Delavci iz steklarne ter kmetje so dajali duška veličastni zmagi Ljudske fronte. Z ogorčenimi vzkliki so zahtevali, da iztrebimo iz naše sredine vse tiste, ki jim pridobitve naše narodno osvobodilne borbe niso pri srcu, ki bi želeli še vedno izkoriščati naše ljudstvo ter se rediti od njegovih žuljev.

MARSALU TITU

Žene iz okraja Šmarje pri Jelšah, ki smo se zbrale na manifestaciji, da počastimo zmagi Ljudske fronte, kličemo vam, dragi naš maršal Tito:

Z vami za našo republiko Jugoslavijo! Obljubljamo, da bomo dale od sebe vse svoje sile, da obnovimo našo domovino ter očistimo našo zemljo še zadnjih sledov fašizma!

Živela republika Jugoslavija!

Živel naš ljubljeni voditelj maršal Tito!

Žene iz Šmarja pri Jelšah

TOV. BORISU KIDRIČU

Zbrane na manifestacijskem zborovanju dne 13. novembra izražamo žene iz kraja Šmarje pri Jelšah naše veselje nad zmagi Osvobodilne fronte ter ogorčenje proti peščici narodnih izdajalcev, ki so volili Skrinjico brez liste. Narod jih pozna kot izkoriščevalce iz stare Jugoslavije in kot izdajalce v dobi okupacije, zato jih je izločil iz svoje sredine.

Vam, dragi tovariš predsednik Slovenske narodne vlade in preko vas našemu celotnemu vodstvu pa obljubljamo, da bomo dale vse sile od sebe za čimprejšnjo obnovo naše domovine.

Žene iz Šmarja pri Jelšah

TOVARISU MARSALU TITU

Mladina iz Šmarja pri Jelšah pošilja svojemu dragemu maršalu Titu prisrčne častitke ob zmagi Ljudske fronte.

Obljubljamo vam ob tej priliki, da ostanemo zvesti v obnovi naše porušene domovine, republike Jugoslavije, kot smo bili zvesti in hrabri v letih osvobodilne borbe.

Zagotavljamo vam, dragi naš maršal, da bomo iztrebili iz naše sredine vse ostanke fašizma ter pomagali, kar bo v naši moči, da čimprej obnovimo našo porušeno domovino.

Mladina iz Šmarja pri Jelšah

Konjičani proslavljajo zmagi delovnega ljudstva

Se nikoli se ni zbralo na nobeni proslavi toliko Konjičanov kot na večer 13. t. m., ko je v navdušenju pelo in vriskalo vse staro in mlado in proslavljalo zmagi Ljudske fronte.

S starega gradu se je blestela 3 in pol metra visoka, močno osvetljena zvezda, ki jo je postavila konjiška mladina. Toda delavci iz Lavričeve tovarne so jih prekosili. Okrasili so svojo tovarno s 4 in pol metra visoko, močno osvetljeno zvezdo, z napisom TITO!

Pred osmo uro zvečer so se pričele zbirati množice iz trga in vseh okoliških vasi na Oplotniški cesti. Bakle na zbirališču so svetile daleč naokrog. Okrog sedme ure se je pričela baklada. Na čelu so nesli krsto, ki je bila obita na vsaki strani z napisom: »Zadnja pot reakcijel!« Preko krste so položili veliko krono in kljukast križ. Za krsto so pa korakali trebušasti frakarji, ki so predstavljali žalujoče sorodnike reakcije.

Sprevod se je pomikal skozi Konjice do Mladinskega doma, mimo Gasilskega doma in ozki ulici proti šoli ter nazaj po sredini trga do križišča pri cerkvi. Tam sta govorila tov. Čemažar in tov. Bratuš. Ljudstvo pa je vzklikalo Titu ter skandiralo: »Skrinjica brez liste — bila je za fašiste!«

Po govorih so peli partizanske in narodne pesmi. Ljudstvo pa se nikakor ni hotelo raziti. V skupinah so se počjo razpršili po Konjicah in se pričeli zbirati ob križišču ceste Celje - Maribor. Toda glej — na dveh avtomobilih so se pri-

peljali Oplotničani, ki so pripeljali s seboj »Skrinjico brez liste«. Z navdušenim vzklikanjem so prebivalci Konjic in Oplotnice zažgali skrinjico brez liste.

Ljudstvo je še dolgo v noč prepevalo partizanske pesmi ter se pričelo šele nekaj pred 11. uro razhajati.

Z manifestacije je prebivalstvo Slov. Konjic poslalo naslednji brzojavki:

Našemu preljubemu maršalu Titu!

Z velikim občutkom radosti v srcu Vam čestitamo preljubljeni maršal k sijajni zmagi Ljudske fronte na dan volitev, ki je krona Vašega in našega boja. Z nestrpnostjo smo pričakovali dan do končnega uspeha, ki naj potrdi vso našo enotnost in bratstvo v sklopu velike federativne demokratične Jugoslavije in da v kategoričnem imperativu dopovemo svetu, da smo si edini in le sami sebi zvesti.

Naj živi naš genijalni borec za pravice delavnega ljudstva, naš maršal Tito!

Zborovalci trga Slov. Konjic, Prevrata, Pristave ter Blata.

Ljudski fronti Jugoslavije!

Iz manifestacijskega zborovanja zmage Ljudske fronte, Vam prebivalstvo Slov. Konjic čestita k odlični zmagi, ter Vam zatrjuje, da bo v sklopu federativne Jugoslavije nadaljevalo in izvršilo delo, ki si ga je zastavila naša prava Ljudska oblast in borci, ki so dali svoje življenje za izpolnitev teh nalog.

Naj živi naša Ljudska fronta!

Prebivalstvo Slov. Konjic.

Oplotnica na dan 13. novembra

Ob sedmi uri zvečer se je zbrala v Oplotnici vsa vas. Prišla je šloska mladina s svojimi učitelji, kmetje s svojimi ženami, gasilci, obrtniki itd.

Z baklami in zastavo na čelu ter z godbo je krenilo ljudstvo po vasi in z vzklikanjem in prepevanjem potrdilo veselje nad veličastno zmagi Ljudske fronte. Pozivalo je z vzkliki našo oblast, da naj v mariborskem okrožju in drugod kjer se pojavljajo znaki fašizma, zatre vse tiste, ki hočejo motiti enotnost in bratstvo naših narodov.

Na hišah so bile razobešene zastave, na oknih so bile razsvetljene razstavljene slike maršala Tita — vse je bilo na novo okinčano.

Manifestanti so se po zaključku povorke zbrali pod vaško lipo sredi vasi

in manifestirali v od bakel razsvetljeni noči. Tov. Celcer Franc in tov. Vodovnik Stane sta povedala kakšen odmev so imele naše volitve v zunanjem svetu ter objasnili veliki pomen naše zmage.

Po končani manifestaciji so se zbrali vaščani na tovornih avtomobilih in se odpeljali v bližnjo vas Pobrez. Z zastavo na čelu so od tam korakali v Dobravo in zažgali sredi vasi trefjo skrinjico. Ob ognju so nato manifestirali, prepevali in zaključili s himno »Hej Slovani«. Iz Dobrave so krenili nazaj v Pobrez in se odpeljali v Prihovo, od tam pa še v Konjice. Pozno ponoči so se vrnili vsi navdušeno prepevačoč v svojo rodno vas. Hoteli so na vsak način pokazati, da se trdno zavedajo, kaj pomeni zmagi Ljudske oblasti — zmagi Ljudske fronte.

Manifestacija zmage v šoštanjskem okraju

V Šoštanju so se v torek zvečer zbrale množice ljudstva, da proslavljajo zmagi Ljudske fronte. Iz okolice so se zlivale v mesto skupine ljudi z plamenicami, zastavami, transparenti, prepevačoč partizanske pesmi in navdušeno vzklikajoč maršalu Titu, Ljudski fronti in republiki Jugoslaviji. Zbrane množice so nagovorili komisar poročnik Živko in tov. Iva Rakarjeva, ki so v svojih govorih prikazali borbo delovnega ljudstva širom Jugoslavije in pomembnost njegove zmage na zgodovinski dan 11. novembra. Telega dne smo vsemu svetu pokazali, da smo Titovi, da smo svobodoljubljen demokratičen narod, ki ve, kdo resnično zastopa njegove interese. Ljudstvo je govornike prekinilo z burnim vzklikanjem. Še dolgo po zaključku manifestacije so odmevale po okolici pesmi, s katerimi je dalo pre-

bivalstvo duška svojem veselju nad zmagi Ljudske fronte in porazom reakcije.

Preko tisoč ljudi se je v Slovenjgradcu strnilo v slavnostno povorko. Vzkliki in pesmi so polnile ulice. Povsod so bile z zelenjem okrašene zastave in transparenti, slike maršala Tita in generalisima Stalina. Nebo pa so osvetljevale raznobarvne rakete. »Dol s tistimi, ki so glasovali v skrinjico brez liste!« »Živela Titova republika!« Na vseh obrazih se je odražala globoka ljubezen do našega ljudskega voditelja, tovariša Tita in Ljudske fronte. V bivšem Sokolskem domu, ki ni mogel sprejeti vse množice, je govoril tov. Britovšek, predsednik okrajnega NO Šoštanj. Za njim je povzel besedo zastopnik Jugoslovanske armade.

„Izvestija“ o veliki zmagi Ljudske fronte v Jugoslaviji

Moskva, 13. nov. (Tass.) Pisatelj Ilja Ehrenburg, ki je sedaj v Jugoslaviji, po roča v »Izvestijih«:

Včeraj so se v Jugoslaviji vršile volitve. Točnih števil se ne vedo, vendar pa je že jasno, da je Ljudska fronta zmagala. Akoravno je opozicija pozvala na bojkot, je bila volivna udeležba izredno visoka in na nekaterih voliščih, kjer so glasove že prešteli, vidimo, da je kvečjemu vsak deseti ali dvajseti volil proti Ljudski fronti. V Beogradu je sedaj veliko inozemskih časnikarjev. Nekateri izmed njih se čudijo nad tolikšno enodušnostjo. Jaz sem prepotoval Jugoslavijo od Alp pa do grške meje in me enodušnost v glasovanju ni presenetila. Na predvečer volitev sem se mudil v Skoplju. Makedonci so prišli na mestne trge z bakljami. Vse je bilo bolj podobno veselici kot pa volivnemu zborovanju. Govori so bili kratki — ljudje so si povedali vse že v dneh suženjstva in pozneje v gorah v partizanskih taboriščih.

Dan, na katerega so se vršile volitve,

vreči svojo kroglico v tak grob? Vedel je, da se za »prazno skrinjico« skriva dinastija, ki pomeni povratek sramote in pomanjkanja. Ali bi se Srb mogel spozabiti pri volitvah? Žene, katerih može so pobili ustaši, bi mu tega nikoli ne oprostile. Prav nič ni čudno, da je Slovenija enodušno volila republiko. Slovenci so eden izmed najnaprednejših evropskih narodov. Samo v zvezni republiki vidijo narodi Jugoslavije svoje odrešenje. Ključ k volivnim rezultatom leži v preteklosti Jugoslavije: človek, ki je mnogo let preživel v ječi, zna ceniti svobodo. Videl sem kmete, ki so zgodaj hiteli na volišča; videl sem žene, ki so zamudile vlak in po trideset in več kilometrov hodile peš, da bi »njihov glas ne šel v izgubo«. Videl sem ljudi, ki so volili na isti način, kot so se borili: vztrajno in enodušno. Jugoslovanske žene so se prvič udeležile volitev.

Do sprememb je prišlo celo v oddaljenih predelih Bosne, kjer prevladujejo še muslimanski običaji. Pred nekaj dnevi je imel maršal Tito govor na mno-

Ljudstvo je izreklo svojo najodločnejšo in najbolj zrelo voljo, da si hoče vladati samo in da noče, da bi mu vladali protiljudski oblastniki, skrahirani politikanti in paraziti, ki so se redili od njegove krvi in njegovega znoja

že potekel popolnoma mirno. Celo najbolj strastni ljudje so zadrževali čustva. Volitve so potekale v slavnostnem razpoloženju. Opozicija, ki se je zavedala važnosti volitev, je pozivala na bojkot. Vlada je v težnji, da zagotovi tajnost in resnično svobodo volitev, postavila še takozvano »prazno skrinjico«, razen ostalih skrinjic, kandidatov Ljudske fronte. Državljan, ki ne bi odobraval politike Ljudske fronte, so mogli vreči kroglico v to skrinjico.

Zakaj so bile te »prazne skrinjice« v resnici prazne? Jugoslavija se zaveda, da je zanjo samo ena pot, in po tej poti gre brez oklevanja. Inženir iz Ljubljane, gorjanec z Hercegovine, komunist in demokrat, pravoslavni in muslimanski duhovnik, vsi so volili kandidate Ljudske fronte. Nek Dalmatinec mi je dejal, ko je pokazal na »prazno skrinjico«: »To je grob.« Ali bi mogel Hrvat

žičnem zborovanju v Sarajevu. Na tisoče muslimank se je zbralo na trgu. Njihovi obrazi so bili zakriti. Ko je Tito pričel govoriti, so dvignile pajčolane. Opozicija se je bolj zanašala na pasivnost žensk pri volitvah, kot pa na glasove Grolovih in Mačkovih privržencev. Opozicija pa se je vračunala: Vse žene so glasovale skupno s svojimi možmi, sinovi in brati.

V neki vasi sem videl sliko kmeta in osla, ki stojita na zelenem travniku. Kmet vprašuje osla: »Zakaj ne ješ trave?« Osel pa odgovarja: »Čakam na krmo iz inozemstva.« Našlo se je nekaj ljudi, ki so se pri volitvah abstinirali, češ, da niso važne. Ali pa bo kakšen inozemski sofist zaradi teh dvonogih oslov obsojal celo Jugoslavijo? Zadnji čas je, da vsak razume, da ljudstvo, ki je dvakrat pokazalo svojo vdanost do svobode — v borbi in na volišču — ni samo pogumno, ampak tudi zrelo.

Britanski tisk o volitvah v Jugoslaviji

Beograd, 12. nov. (Tanjug.) London: Po poročilih iz Londona objavlja jutranji britanski tisk poročila svojih dopisnikov o včerajšnjih splošnih volitvah v Jugoslaviji. Vsi dopisniki poudarjajo, da se je glasovanje vršilo v popolnem redu in miru in da so lahko šli popolnoma svobodno, kamor so hoteli. »Daily Express« prinaša poročilo svojega dopisnika, v katerem pravi, da so se volitve spremenile v veliko narodno svečanost z godbo in plesom po cestah in poudarja pravilnost volivnega postopka.

Britanski tisk posveča veliko pažnjo volitvam v Jugoslaviji

Tanjug, Beograd, 12. nov. — London: Britanski tisk posveča jugoslovanskim volitvam veliko pozornost. Posamezni časopisi prinašajo dolge članke svojih dopisnikov iz Beograda. Poročila britanskih časopisov poudarjajo, da so te volitve v naši državi prve svobodne in demokratične volitve po dolgih letih. Dopisniki, ki so se na licu mesta lahko prepričali o zaupanju, katero imajo naši narodi v Ljudsko fronto z maršalom Titom na čelu, so prepričani, da bo Ljudska fronta na volitvah odnesla sijajno zmago, s tem pa bo dobila tudi podporo širokih ljudskih množic za svoj program obnove Jugoslavije, ki je, kot poudarja britanski tisk, v tej vojni pretrpela

več kot katera koli druga zavezniška država, in ki je sorazmerno s svojimi sredstvi in svojimi močmi, toliko doprinesla k zmagi zavezniške stvari. V poročilih britanskih dopisnikov iz Beograda je posebno izrazito resnično občudovanje naporov naših narodov, da bi podprli Ljudsko fronto pri čim hitrejši obnovi vsega porušenega, posebno porušenih železnic, mostov, cest itd. Poročila posameznih dopisnikov izražajo tudi neprikrito nezadovoljstvo s tistimi, ki so namenoma potvarjali resnico o tem, kar se v Jugoslaviji godi in se trudili, da bi napisali čim več laži.

Časopis »Times« o jugoslovanskih volitvah

London, 13. novembra. Poudarjajoč, da so prvi rezultati nedeljskih volitev v prvi jugoslovanski federalni parlament pokazali ogromno večino za kandidate Ljudske fronte, podaja beograjski dopisnik časopisa »Times« sledeč komentar: »Izid je zmagaja ciljev in organizacije narodno osvobodilnega gibanja ter bo tolmačen kot glasovanje za nov način življenja, za glasovanje proti preteklosti in vsemu, kar je v zvezi z njc. proti kralju in politikom v pregnanstvu. Odziv volivcev je bil povsod velik in volitve so potekle v redu ter ob velikem navdušenju.

Maršal Tito v razgovoru z britanskimi parlamentarci in novinarji

Beograd, 12. nov. (Tanjug.) Danes popoldne je maršal Tito sprejel v prisotnosti ministra za informacije, Save Kosanovića, večjo skupino britanskih narodnih poslancev in novinarjev, ki so nekaj dni preživel v naši deželi. Med dvehurnim razgovorom, ki je potekal v najpristranejšem tonu, je maršal Tito odgovoril članom angleškega parlamenta in novinarjem na vrsto vprašanj, ki so mu jih postavili.

Poslanec Dodds je zaprosil maršala, da pove, kaj misli o vprašanju Trsta? — Maršal Tito je odgovoril:

Vprašanje Trsta je iznesla naša delegacija na konferenci petih zunanjih ministrov velesil v Londonu. Žal stoji to vprašanje na mrtvi točki. Po mojem mišljenju odlašanje rešitve tega vprašanja niti najmanj ne koristi rešitvi vprašanja miru v tem delu Evrope, ker daje možnost vsem subverzivnim elementom, da ponovno skušajo povzročiti motnje med zavezniki. To vprašanje škoduje izgledom za zboljšanje odnosov prav tako, kot bi šlo za nekega težkega bolnika. Smatram, da je to napačno in nekoristno.

Na vprašanje poslanca Galliacosa o možnosti ustvarjanja balkanske federacije je maršal Tito odgovoril:

Vprašanje balkanske federacije je sedaj popolnoma nezrelo vprašanje, ker so za osnovanje balkanske federacije neobhodno potrebni gotovi predpogoji. Predvsem bi bilo treba odstraniti tisto, kar je v preteklosti ločilo balkanske narode: ustvariti dobre prijateljske odnose ter gospodarsko in kulturno sodelovanje. To so tako rekoč glavni predpogoji, ker federacija, ki bi bila osnovana samo deklarativno, brez teh pogojev, ne bi imela nobene moči. Mislim, da to vprašanje sedaj ne bi prišlo v poštev.

Polkovnik Hutcinson je opozoril, da se govori, da se gotovi Angleži in Amerikanci po odhodu iz naše dežele pridružujejo reakciji in je v zvezi s tem vprašanjem prošil za odgovor. Maršal Tito je odgovoril:

Naši ljudje opazujejo vprašanje odnosov z neko deželo skozi prizmo politike, ki jo vodi dotična dežela nasproti naši državi. Odvracati človeka od državne politike je nepravilno. Naše ljudstvo je po svojem bistvu zelo gostoljubno in zelo dobro. Toda zaradi nepravilnosti postopanja malega števila ljudi iz Anglije in Amerike, ki vidijo pri nas samo negativno in ki poslušajo samo tiste, ki ne žele takšne Jugoslavije, se ustvarja nezaupanje ogromne večine našega ljudstva. Krivi so posamezniki, ki nepravilno obveščajo javnost svoje dežele o razmerah v naši deželi. Stvar je treba gledati takole: Vsi ljudje v Angliji ne odobravajo takšne politike posameznih ljudi in stališče posameznikov ne pomeni stališča vseh. Vem, da ogromna večina angleškega ljudstva simpatizira z jugoslovanskimi narodi zaradi junaške borbe, zaradi njihovih naporov za obnovo in dvig svoje dežele ter iz drugih razlogov. To je osnovno. Zato sploh ne obstoja problem prijateljstva ali sovražnosti med narodi Jugoslavije in Veliko Britanijo. Potrebno je samo doseči zaupanje in nekoliko bolj klicati na odgovornost tiste, ki dajejo nepravilna poročila. Oprostite, govorim odkrito in mislim, da lahko to samo koristi, a nikakor škoduje.

Ali je v interesu rekonstrukcije in obnove Jugoslavije, da se za politiko angleško-jugoslovanskega prijateljstva pridobe v inozemstvu tudi tisti ljudje, ki zavzemajo sedaj sovražno stališče proti režimu v Jugoslaviji — je bilo postavljeno vprašanje. Maršal Tito je odgovoril:

Kar se njih tiče, zavisi pridobivanje teh ljudi od njihove dobre volje, od tega, da imajo več zaupanja in da imajo manj

sumov glede na naše dobre namene. To ni odvisno samo od nas. Naša želja pa je, da bi imeli čim več prijateljev.

Na vprašanje, ali je točna trditev, da se ne vidijo dovolj pogosto pri raznih manifestacijah in svečanostih angleške in ameriške zastave ter slike Attleeja in Trumana, je maršal Tito odgovoril:

Dokler je trajala vojna, ste lahko povsod videli zavezniške zastave in slike vodilnih osebnosti zavezniških držav. Ni bilo nobenega kraja, kjer tega ne bi bilo. Toda po nesporazumu gleda Trsta jih je ljudstvo samo prenehalo izpostavljati, ker dela to po svoji volji in ne po kakšnem dirigiranju. Če bo videlo ljudstvo dobro voljo in pravilno stališče do vprašanj, ki nas zanimajo, bo zelo pristrčno manifestiralo svoje občutke do velikih zaveznikov. Naše ljudstvo spontano izraža svoje razpoloženje in ne ljubi oficialnosti.

Poslanec Plutmil je v zvezi s tem dodal, da je ob priliki obiska v nekem rudniku videl poleg jugoslovanskih in sovjetskih tudi angleške in ameriške zastave ter slike Atleeja in Trumana.

Na vprašanje, ali bodo tudi sedaj, prav tako kot po pretekli vojni, odhajali iz Jugoslavije mladi ljudje na študije v zavezniške dežele, je maršal Tito dejal da smatra, da je to potrebno.

Poslanec ga Lee Menning se je zanimala za odhod naših študentov na univerze v Cambridgeu in Oxfordu, in maršal Tito ji je odgovoril:

Mislim, da je to absolutno potrebno, toda vprašanje odhajanja naših študentov v inozemstvo je razen današnjih naših gospodarskih razmer zvezano z velikimi težavami. Čim bomo prebredli finančne probleme, bomo gledali, da pošljemo čim več ljudi v inozemstvo, v Ameriko, Anglijo in Sovjetsko zvezo, da se tam čim več nauče in da nam prinesejo izkušnje, ki jih bodo tam pridobili.

Na vprašanje poslanca Doddsa, ali bo potrebno, da pride v Jugoslavijo trgovinska misija zaradi obnove angleško-jugoslovanske trgovinske pogodbe, je maršal Tito izjavil, da obstoja med Anglijo in Jugoslavijo stara trgovinska pogodba, ki se mora samo nadaljevati, da bo dajala Jugoslaviji, kar more in dobivala, kar nima in kar potrebuje. Te dni — je dejal v tej zvezi maršal — se bodo vršila pogajanja o plačilnem in blagovnem prometu.

Poslanec Mac Pherson je sprožil vprašanje in poudaril, da je v Veliki Britaniji obstojala med vojno ljudska fronta, ki se je po končani vojni razšla. Ali bo tudi ljudska fronta v Jugoslaviji prenehala obstajati, ko bo dosegla postavljene cilje? Maršal je dal naslednji odgovor:

Pri nas je bila ustanovljena Ljudska fronta še med vojno, da bi bilo olajšano vodenje vojne in dajanje odpora sovražniku. Po koncu vojne se je pokazala Fronta kot neobhodno potrebna za hitro zgradnjo in obnovo naše dežele. Ravno vprašanje obnove naše dežele in združenje vseh narodov zahtevajo, da se Fronta obdrži. Kot vam je znano, je v Fronti več strank in verjetno je, da se bo tudi v parlamentu znotraj Fronte izkristalizirala opozicija. Prepričan sem, da bo opozicija, in to dokaj močna opozicija. Samo jaz upam, da bo to konstruktivna opozicija in ne takšna, kot je bila doslej. Kar se tiče trajanja Fronte, ni mogoče predvideti, kako bo, toda nedvomno je, da bo potrebna še nekaj let zaradi rekonstrukcije dežele.

Lewis je vprašal maršala, ali je res, da je zaplenjen opozicionalni časopis »Demokracija«. Maršal Tito je odgovoril:

Točno je. Časopis je zaplenjen zato, ker je hotel s svojim pisanjem vnesti duh razdora, nezaupanja do armade in

poleg tega celo vrsto laži zelo destruktivnega značaja. Dovolite mi, da vam ob tej priliki povem, da zelo dobro vem, da se je uredništvo »Demokracije«, da so se ljudje, ki pišejo v tem listu, z vsemi silami trudili, da bi napisali nekaj, zaradi česar bi mi lahko prepovedali časopis, da bi potem to prepoved izkoristili za trditve, da pri nas ni demokracije. Toda mi smo jim pokazali, da je pri nas demokracija in da lista nočemo zapleniti. To so bile navadne provokacije, a zaplemba je osnovana na zakonu.

Poslanec Platts Malls je vprašal, ali je urednik v zaporu, in nato dodal, da bi bil v Angliji vsekakor aretiran. Maršal Tito je potrdil, da bi po zakonu lahko storili ta korak. To ni storjeno zato, ker se smatra, da bo že sama zaplemba časopisa zadosten opomin, da se piše v bodoče pametneje.

Na vprašanje poslanca Tiffinyja, ali bo v Jugoslaviji podprto združeno gibanje, je maršal Tito odgovoril pritrdilno in poudaril, da se bo to delalo z vsemi silami in da se je pokazalo združništvo že doslej zelo koristno pri obnovi dežele, a posebno pri razdeljevanju živil. Poslanec Oldfield se je obrnil do maršala z vprašanjem, kaj misli z ozirom na velik vtis, ki ga je povzročila v svetu atomska bomba in o uporabi atomske energije v bodočnosti. Maršal je nato odgovoril:

Mislím, da se mora atomska bomba izkoristiti v korist človeštva, a ne za uničevanje človeštva. Z ozirom na izkušnje, ki smo jih pridobili v tej vojni, mislim, da bi iznajdba novega orožja za uničevanje pomenila propast človeštva. Če se bo atomska energija izkoristila v korist človeštva, potem bo to pomenilo ogromen napredek in hiter dvig.

Nato je maršal Tito odgovoril na vprašanja, ki so mu jih stavili angleški novinarji.

Novinar Sawyers je izjavil, da uporablja sovražno razpoložena manjšina v Angliji proti nam katoliško manjšino in da živi od tega, ker trdi, da je v Jugoslaviji katoliška cerkev preganjana. Maršal Tito je zavrnil to trditev in dejal:

Lahko rečem, da katoliška cerkev v Jugoslaviji ni preganjana kot ni preganjana nobena druga cerkev. Da je to res, so dokaz vsi škofje, ki so svobodni in pišejo razna pisma. Verouk v naših šolah je dovoljen. Ko bo izdana ustava, bo cerkev ločena od države. Teža nam ne more nihče zameriti, ker je tako urejeno v Franciji in Angliji že dolgo. Glavni in edini razlog, ki moti katoliško cerkev, je agrarna reforma, čeprav je z ozirom na cerkev dovolj elastična. Ona predvideva kot najmanjšo posest cerkve 10 ha, raznim samostanom in drugim ustanovam, ki imajo zgodovinski značaj, pa pušča tudi večje ozemlje zaradi ocvanja spomenikov itd. O tem vprašanju bo sklepala vsaka federalna enota posebej po svojem mišljenju. Na nas so se razjezili samo škofje, ki imajo velike komplekse zemlje, ki spada pod agrarno reformo. Manjši duhovniki se na nas ne jeze. Škofje so se poslužili sedaj zelo grde metode. Ustanavljajo nove župnije, da bi se na ta način izognili izvajanju predpisov zakona o agrarni reformi. Naši kmetje se temu upirajo.

Tudi ta odgovor maršala Tita je nalletel, kot prejšnji, na popolno razumevanje in odobravanje angleških gostov.

Nato je George Billenkin, angleški pisatelj in diplomatski dopisnik, postavil maršalu vprašanje:

Kaj je za vas največji problem in s čim ste najbolj zadovoljni, ko pogledate na Jugoslavijo? Maršal Tito je odgovoril:

Največje zadovoljstvo čutim, ko vidim enotnost ljudstva v njegovih naporih, da zgradi deželo, ko vidim, da smo mogli združiti vse narodnosti in prepričati bratomorno medsebojno borbo. To mi je v največje zadovoljstvo in to je istočasno največja pridobitev. Največ glavobola pa mi povzroča, lahko rečem, to, da smo morali zavreči mnogo starega, a novi

ljudje so še premalo izkušeni in delajo včasih napake. Človeka prične boleti glava, če uče ljudi, kaj je primarnega in kaj sekundarnega značaja, z eno besedo, da znajo voditi gospodarske in politične posle. Najteže je vzgajati kadre. Toda ljudje so dobri in pošteni.

Na ponovljeno isto vprašanje Billenkin v odnosu Jugoslavije do inozemstva, je maršal dal naslednji odgovor:

Najbolj me boli, ko vidim, da se delajo krivice naši deželi, ki je dala od sebe vse, kar je mogla dati. To težko prenašam ne samo jaz, temveč tudi vse ljudstvo. Največje zadovoljstvo pa mi bo, ko bomo dobili Trst in ostalo, na kar imamo pravico.

Maršala so nato vprašali, ali misli, da bi bilo bolje, da bi postavljena vprašanja, ko je prišlo do mrtve točke na konferenci zunanjih ministrov velesil v Londonu, reševala velika trojica ali nek širši forum. Maršal je odgovoril:

Mislím, da je bolje, da reši te probleme velika trojica kot deset velikih in malih, ki ne poznajo stvari in ki bi stvari samo še bolj zapletli. Kar se tiče udeležbe Jugoslavije, mislim, da bi morala tudi ona sodelovati, ker je tangirana.

Kaj misli maršal o tipu demokracije, kateremu pripada Jugoslavija, a ki niti britanski niti anglosaksonski? — je bilo postavljeno vprašanje. Maršal je dejal:

Mi smo ustvarili takšen tip demokracije, ki najbolj odgovarja mentaliteti naše dežele in našim gospodarskim razmeram, ker zapadna demokracija nam ne odgovarja popolnoma. Mi gledamo bistvo demokracije v pravilni rešitvi socialnega vprašanja, v pravilnem nagrajevanju delavcev za njihovo delo. Razen svobodnega zborovanja, govora in združevanja vidimo elemente demokracije tudi v pravilni rešitvi socialnih vprašanj, v pravilni rešitvi in utrditvi nacionalnega vprašanja — federacije, ker smatramo, da ne more biti demokracije, če bi bil en narod zatiran, če ne bi bilo nacionalne enakopravnosti in socialne pravičnosti.

Na koncu sprejema se je v imenu prisotnih članov britanskega parlamenta in angleških novinarjev zahvalil maršalu Titu poslanec Gilliacos s sledečim kratkim govorom:

Prišli smo v Jugoslavijo, ker je jugoslovanska vlada objavila, da bo pozdravila vsakega obiskovalca iz Anglije, ki želi priti in proučiti, kakšna dežela je Jugoslavija, ki želi videti, kakšno je ljudstvo in kako bodo potekle volitve, ki so prelomnica v zgodovini Jugoslavije. Sprejeli smo to ponudbo jugoslovanske vlade in smo si dejali sami pri sebi: Gremo. Sklenili smo, da bomo šli in videli. In če je to samo pesek v oči, bomo povedali. Če pa ni, bomo dejali, da ni. S hvaležnostjo smo sprejeli ponudbo, da lahko gremo, kamor hočemo, in vidimo, kogar hočemo, in proučujemo sami tisto, kar želimo. V imenu vseh nas želim izpričati, da nam je jugoslovanska vlada nudila vse možnosti, dala nam je popolno svobodo, da gremo, kamor hočemo, da vidimo, kogar hočemo, da vzamemo svojega tolmača in svoj »džip« ter da gremo, kamor hočemo. Tako smo tudi storili in odšli, kamor koli smo želeli. Opazovali smo volitve in šli na volišče. Pred tem smo videli razne dele vaše države, videli smo strahoten obup in uničenje, videli smo, kaj je vojna stvarno pomenila za vašo deželo, videli smo junaštvo, fantastično junaštvo in bistrost jugoslovanskih narodov, ki so v teh nekaj mesecih skoraj z golimi rokami podvzeli ogromen podvig — obnove, popravljali mostove, železnice, tovarne in rudnike. Eden od naših članov, Platts Mills, je delal v rudniku in videl, kako so popravljani stroji, ki so bili v rudnikih uničeni, z golimi rokami; kako so rudarji, lačni, slabo oblečeni in bosí delali z odločnostjo in nakopali več premoža, čeprav jih je bilo manj, kot

pred vojno. Občudujemo ta duh. Čutimo, da ima jugoslovansko ljudstvo isti duh, ki je vodil angleško ljudstvo na zadnjih volitvah. Čutimo, da ste tudi vi kot mi utrujeni od starega sveta. Želimo novega sveta, želimo zgraditi nov svet, novo državo in novo bratstvo narodov.

Odgovarjajoč Gilliacosu se je maršal Tito poslovil od angleških gostov z naslednjimi besedami:

Zahvaljujem se za besede Gilliacosa. Želel sem poudariti samo eno stvar. Ne bojimo se, da pridejo ljudje v Jugoslavijo in vidijo stvarnost. Želimo samo, da so tisti, ki gledajo, objektivni. Od nikogar ne zahtevamo, da hvali in da pravi, da je vse lepo, da gre vse v redu, ker zelo dobro vemo, da vse še ni dobro. Toda želimo nekaj: da se nam prizna, da smo na poti, da smo že prilično mnogo storili v tej smeri in da resnično želimo napraviti naše ljudstvo srečno in odstraniti vse, kar je nega-

Tedenske politične vesti

Mladinska konferenca v Londonu. Mladinski odposlanci na svetovni konferenci v Londonu nadaljujejo svoje delo. Govorniki na sejah poudarjajo, da je treba enotnosti med mladino vsega sveta, da je treba kaznovati vojne zločince, da se morajo izboljšati gospodarske razmere. Mladina zahteva, da dobi pravico do dela, da ima možnosti za svoj razvoj in da se popolnoma odstranijo vsa razlikovanja v zvezi z zavarovanjem dela, ki sloni na rasni, verski ali drugi razliki, ali zaradi razlike v političnem prepričanju. Zavedajo se, da je največja nevarnost, proti kateri se je treba boriti, fašizem, in želijo čim tesnejšega sodelovanja med vsemi narodi. Stališče delegacije jugoslovanske mladine je prikazal vodja te delegacije Slavko Komar, ki je posebno podčrtal pravice, ki jih ima danes jugoslovanska mladina, in sicer udeležba v ljudski oblasti, sodelovanje v javnem in političnem življenju dežele in enakopravnost, ki jo uživa v vsakem pogledu mladina narodnih manjšin v Jugoslaviji. Sovjetski delegat je poudaril, da je sovjetska mladina tako v vojni kakor v miru dokazala, da ne izpoveduje samo velikih idealov svobode in demokracije, ampak se zanje tudi brez oklevanja bori. Nadalje je izjavil, da se mir lahko zagotovi predvsem z brezpogojnim uničenjem vseh ostankov fašizma. Dolžnost demokratičnih mladinskih organizacij je, paziti na to, da se mlado pokolenje v vseh deželah vzgaja v demokratičnem duhu.

De Gaulle novi francoski ministrski predsednik. General de Gaulle je bil izvoljen za predsednika francoske vlade s 555 glasovi, en poslanec se je vzdržal glasovanja.

Pastirsko pismo na Madžarskem. Madžarski nadškof Mindsenti je poslal vernikom pastirsko pismo, v katerem napada agrarno reformo in razdelitev veleposestev kmetom.

Bolgarska cerkev je postala samostojna. Sveti sinod v Carigradu je podpisal pismo o ukinitvi shizme za bolgarsko cerkev, ki se obenem povzdigne na stopnjo samostojne cerkve.

Sovjetske čete zapuščajo Češkoslovaško. V skladu z demobilizacijskim načrtom so se sovjetske čete začele umikati iz Češkoslovaške. Umik bo dokončen v prihodnjih 2 do 3 tednih.

Razlastitev nemškega imetja. Na 10. zasedanju nadzornega sveta za Nemčijo je bil sprejet zakon o razlastitvi in razpolaganju z nemškim imetjem v inozemstvu.

Angleški ministrski predsednik v Ameriki. Predsednik britanske vlade Clement Attlee je z letalom prispel v Washington, da obišče predsednika Združenih držav, Trumana.

tivno. In če ne prav vse, da želimo, da bi bilo polagoma teh negativnih stvari čim manj, ker nikoli ne more biti v neki deželi popolnosti in tudi ne pri nas, posebno ne tako hitro po vojni. In prav zato, ker sem videl vašo dobro voljo, da spoznate naše razmere in ker vidim, da znate ceniti, kar je pozitivnega, sem zelo vesel vašega bivanja v naši deželi in kar se mene tiče, vam bom nudil tudi v bodoče vse možnosti, da boste šli, kamor boste hoteli in videli, kar boste hoteli. Če bi nekdo zahteval od nas, da sprejmemo nekakšno oficialno kontrolo, ne bi na to nikdar pristali, ker naše ljudstvo je ponosno. Vas kot goste pa smo zelo radi sprejeli. Sedaj sodite sami in ocenite, kaj ste videli v Jugoslaviji ter povejte to angleškemu ljudstvu. Prepričan sem, da bo vaša pomoč in vaše poročilo o tem, kar ste v Jugoslaviji videli, mnogo doprineslo k odstranitvi nezaupanja, ki mogoče še obstoja pri gotovih ljudeh v Angliji.

Reparacijska konferenca v Parizu. V petek 9. novembra se je sestala v Parizu reparacijska komisija. V njej sodelujejo zastopniki 18 zaveznih narodov: Britanije, Združenih ameriških držav, Norveške, Češkoslovaške, Francije, Jugoslavije, Belgije, Nizozemske, Luksemburga, Danske, Grčije, Indije, Egipta in petih britanskih dominionov. Komisija bo razpravljala o ustanovitvi posredništva za reparacije, ki jih je treba razdeliti med zavezni in so bile pobrane z zapadnega področja Nemčije. Po sporazumu, ki je bil sklenjen v Potsdamu, bo Sovjetska zveza dobila vse reparacije s svojega zasedbenega področja, toda zadovoljila bo iz svojega deleža tudi poljske reparacijske zahteve. Na konferenci v Parizu bodo razpravljali o ostalih 75 odstotkih reparacij in določili njihovo razdelitev.

Incidenti v Le Havru. V francoskem pristaniškem mestu Le Havre je prišlo do resnih incidentov in pouličnih spopadov med ameriški vojniki in francoskimi prebivalci. Ob tej priliki so uporabljali tudi orožje.

V Ameriki so odpuščeni milijeni delavcev. Vsled prehoda ameriške vojne industrije v mirnodobsko so bili odpuščeni milijoni delavcev. Brezposelnost zavzema vedno večji obseg. Poleg tega so delavske plače znižane na eno četrtino plač med vojno. Val štrajkov, ki je zajel kovinsko in avtomobilsko industrijo in ki se vedno bolj širi, postavlja življenjsko vprašanje delavskega razreda v Ameriki kot prvo in najbolj pereče vprašanje.

V Britaniji še vedno racionirajo živila. Angleški minister za prehrano je izjavil v Spodnji zbornici, da bo treba nadaljevati s sistemom nadzorstva in racioniranja življenjskih potrebščin vse dotlej, dokler bo vladalo pomanjkanje živil. Napačno bi bilo misliti, da se bodo avtomatično vrnile razmere, ki so vladale pred vojno.

»Odpri srce, odpri roke!
Sirotam olajšuj gorje!«

S. Gregorčič

Od 14. do 21. t. m. imamo teden RK. V tem času se bodo vršile razne nabilne akcije in prireditve v korist RK. Naj ne bo Slovenca in ne Slovenke, ki ne bi kakor koli podprla te človekoljubne ustanove. Vsak, kakor more! Z združenimi močmi bomo utrlí marsikatero grenko solzo. Zato odprite srca in roke!

Krajevni odbor RK Celje

Ob 25. obletnici pogodbe v Rapallu

Dne 12. novembra 1920 so v Rapallu takratni predstavniki Jugoslavije in Italije podpisali pogodbo, ki je uredila razmejitvena vprašanja med obema državama. Za Jugoslavijo so pogodbo podpisali Vesnić, Trumbić in Stojanović, za Italijo pa ministrski predsednik Giolitti, zunanji minister Bonomi in grof Sforza. Italija je s to pogodbo dobila skoro vse ozemlje, ki so ji ga antantni zavezniki obljubili v londonskem paktu: Kvarnerne otoke Čres, Lošinj, Lastovo, Zadar, Istro in Primorsko s Trstom. Pod tujo oblastjo je ostalo nad 600.000 Hrvatov in Slovencev.

Če primerjamo stališče italijanske vlade pred 25 leti in danes, vidimo, da se v uradni politiki Italije od takrat ni mnogo ali skoraj nič spremenilo. Danes zopet srečujemo iste metuzalemske politike in »kulturne« trgovalce, ki pravijo, da branijo zapadno civilizacijo pred revolucionarnim vzhodom: ministra de Gasperiya, grofa Sforzo in kavaljera Bonomija. V 25 letih se niso znali približati niti italijanskemu ljudstvu. Poznajo samo politiko lisjaštva. Tudi zdaj obljublajo, da bodo z manjšinami ravnali boljše. Tudi danes govoričijo o neki višji demokraciji v Italiji in o diktaturi v Jugoslaviji, kjer ima oblast ljudstvo. Oni, ki so še včeraj vpili: »Evviva il Duce!«, vpijejo danes »Evviva la democrazia!«, kakor so v »demokracijski« povojni Italiji leta 1920 vpili ljudje, ki so čez dve leti oblekli črne srajce, korakali v Rim in oklicali fašistično diktaturo. Gospod de Gasperi pošilja v London resolucije o preganjanju Italijanov v Istri, kliče na pomoč zaveznike in hoče na ta način zasejati v svetu sovraštvo do nove Jugoslavije. Spet pišejo globokoumne razprave o vprašanju Julijske Krajine in o tržaškem vprašanju, pri tem pa pozabljajo, da so pogodbo v Rapallu že sami razveljavili, ko je propadel Musolinijev trhlji »rimski imperij«. To so najbolje dokazali italijanski vojaki, ki so bili ob razpadu Italije na slovenski zemlji. Bežali niso samo do Postojne, temveč iz vse Primorske, ker so čutili, da so še na slovenskih tleh, prav tako, kakor na Dolenjskem. Te politične mešetarje ne moti niti dejstvo, da se je primorsko ljudstvo samo dvignilo proti fašistični Italiji in si s težkimi žrtvami ob podpori Jugoslovanske armade samo priborilo

svobodo in da je danes, po tem plebiscitu krvi, v nizu manifestacij in spomenic glasno izpričalo, da vidi le v priključitvi k Jugoslaviji edino zagotovilo srečnejše in svobodne bodočnosti.

Druga stvar, ki jo moramo poudariti, je dejstvo, da je bila Jugoslavija po prvi svetovni vojni slabotna država, brez organizirane vojske, neenotna na znotraj in brez ugleda in prijateljev v svetu. Ko so se jugoslovanski predstavniki v Rapallu pogajali za meje, so se v Beogradu narodni poslanci pripravili za stolčke, ki so jim bili važnejši, kakor pa korist ljudstva. Danes imamo novo Jugoslavijo, ki je enotna, močna in tisočkrat boljša, kakor versajska. Danes je nosilec oblasti ljudstvo samo, strnjeno v Ljudski fronti pod vodstvom maršala Tita. Naše meje pa varuje slavna Jugoslovanska Armada, armada junakov, ki so ojekleneli v štiriletnih borbah in ki so pripravljene vse žrtvovati za domovino! — Danes so v Ustavodajni skupščini ljudje, ki so z ljudstvom trpeli in ki bodo znali braniti njegove pravične zahteve in koristi. Ti naši resnični predstavniki tudi nikoli ne bodo pristali na nobeno rešitev, ki ne bi izpolnila vseh upravičenih zahtev naših narodov in ne bi varovala naših osnovnih nacionalnih in državnih interesov.

Jugoslavija v sedanjem boju za svoje pravice ni več osamljena, kakor leta 1920. Na svoji strani ima mogočno zagovornico svojih pravic in zahtev — Sovjetsko Zvezo, ki nam je pomagala v vojni in nam pomaga v miru. Jugoslavija je zaveznica Anglije in Amerike, katerih ljudstvo dobro ve, da so se jugoslovanski narodi že prve dni vojne pridružili protihitlerjevski zvezi, se požrtvovalno in zvesto borili na strani zaveznikov in za skupne cilje zaveznikov narodov žrtvovali nad milijon sedem stotisoč življenj in utrpeli nepoplačljivo gmotno škodo. Ves svet ve, da je Jugoslavija država, ki je imela največji delež in sorazmerno največ žrtev pri zmagi nad fašističnimi in nacističnimi razbojniki, Italija pa je premagana država. — Ta Jugoslavija, ki ima take zaveznike in tako velik ugled na zunaj, na znotraj pa enotna in močna, bo tudi v svetu lahko uveljavila svoje pravične zahteve!

Ničesar tujega ne zahtevamo, toda od svojega nočemo odstopiti niti ped' zemlje!

Kaj je novega?

Londonski Jugoslovani za volivni sklad Ljudske fronte. Člani jugoslovanskega veleposlaništva v Londonu, člani pomorskega urada, trgovinske in pomorske komisije, delegacije finančnega ministrstva in Tanjugovega urada so poslali Glavnemu odboru Ljudske fronte 30.178 din za volivni sklad Ljudske fronte.

Češkoslovaški novinarji v Beogradu. V Beograd je prispelo zastopstvo češkoslovaških novinarjev. Na letališču so jih sprejeli pomočnik ministra za informacije Karac in zastopniki beograjskega tiska. Po prihodu v Beograd so se novinarji udeležili tiskovne konference v predsedništvu vlade, na kateri je glavni tajnik predsedništva vlade Bakič govoril o delu in uspehih jugoslovanske Zvezne vlade. Češkoslovaški novinarji, ki so prišli, da bi prisostvovali

volitvam, natele povsod na veliko razumevanje in jih povsod pristrčno sprejemajo.

Odlikovanje italijanskih borcev I. proletarske divizije. Delegat Jugoslavije je izročil v posvetovalnem svetu za Italijo te dni jugoslovanska odlikovanja 22 italijanskim borcem I. proletarske divizije Jugoslovanske armade. Po izročitvi odlikovanj so odlikovani italijanski borci ostali na kosilu pri jugoslovanski delegaciji.

85.000 novih sovjetskih doktorjev in profesorjev. 85.000 sovjetskih znanstvenikov je dobilo naslov doktorja, magistra, lektorja in profesorja. Znanstvene nazive in položaje podeljuje vrhovna komisija, ki ji načeluje predsednik vsezveznega zbora za višje šole pri Svetu ljudskih komisarjev, Sergej Kaftanov.

Ustanovitev Društva pregnanih Slovencev

Dne 28. oktobra se je vršil ustanovni občni zbor Društva pregnanih Slovencev v Celju z delokrogom širom okrožja. Udeležba članstva je bila mnogoštevilna. Odprl in vodil je zborovanje tov. Holobar, ki je prečital tudi odobrena pravila nove organizacije. V debati je bilo naglašeno, kako je ogromna večina pregnancev med vojno delila z brati Hrvati in Srbi usodo v borbi in žrtvah za osvoboditev ter hoče zvesta ciljem narodno osvobodilne borbe sodelovati na obnovi in čiščenju domovine od vseh petokolonskih in reakcionarnih ostankov. Po svojih pravilih bo društvo varovalo pravne in materialne interese članstva in ga vezalo v dobrem tovarištvu. Tov. maršalu Titu in tov. predsedniku NVS Kidriču sta bili poslani pozdravni brzojavki. Novoizvo-

ljenemu odboru predseduje tov. mag. Fedor Gradišnik. Sklenilo se je, da bo vsak novo prijavljeni član pred sprejemom pregledan glede na njegovo politično življenje med okupacijo.

Dne 8. t. m. je društvo zborovalo v napolnjeni dvorani Doma ljudske prosvete. Več članov je ob splošnem odobravanju navajalo razloge, zaradi katerih ve vsak pregnanec, da je ob volitvah 11. novembra njegovo mesto samo na strani OF, ki je s svojimi napori in žrtvami prinesla domovini svobodo. Govorila sta tudi predsednik ONO Celjemesto tov. Močnik in predsednik ESZ DNJ v Celju tov. Svetek. Pri vseh je bilo videti odločno voljo zborovalcev, da pomagajo pri zgraditvi nove Jugoslavije.

Teden Rdečega križa

Od 14. do 20. novembra 1945 je teden Rdečega križa Slovenije, posvečen vojnim žrtvam, sirotam in invalidom, ki jim moramo pomagati.

Rdeči križ Slovenije, ki je člen v verigi te svetovne človekoljubne organizacije, je bil v novi obliki ustanovljen na osvobojenem ozemlju Bele krajine 18. junija 1944 ter je hitro razširil svojo organizacijo in delo po mnogih ostalih predelih takrat še večidel okupirane Slovenije. Vselej je bil povezan z ljudstvom, ki je dajalo tudi krvaveče nezlomljiv odpor zločinskemu okupatorju in domačim izdajalcem. Vselej je naše ljudstvo razumevalo njegove potrebe in mu pomagalo, saj je RKS služil samo nujnim potrebam naroda in njegove vojske. V najtežjih razmerah je RKS izvršil ogromne naloge. Po osvobojenju se je to delo še razširilo, ko je bilo treba v dobi miru pristopiti k zdravljenju ran, ki jih je zasekalo vojno gorje. Invalidi, sirote, brezdomci in bolniki čakajo naše pomoči. Kdor je v vojni manj žrtvoval, se bo zdaj moral oddolžiti tistim, ki so izgubili svoje zdravje ali pa svoje, pa si sami še ne morejo pomagati skozi življenje. Kakor nikdar so nam danes potrebni invalid-

ski domovi, dečja zavetišča, bolnice, hrana, obleka.

Nedvomno bo slovensko ljudstvo v tednu RKS pokazalo, da se zna oddolžiti vojnim žrtvam in je aktivno v svojem sočustvovanju do njih. Tako bo RKS samo posredovalec in organizator pri delu za pomoč najbednejših, ki so se žrtvovali za svobodo in dobro bodočnost nas vseh.

Celje s svojim okrožjem tu ne sme zaostati za drugimi. V tem tednu bo izvedena akcija za zbiranje novih članov RKS in prostovoljnih prispevkov. Zbirka po celjskih ulicah bo prirejena v nedeljo 18. t. m. Teden bo zaključen v torek 20. t. m. v Celjskem domu z akademijo, na programu katere bodo glasbene in pevske točke ter enodejanka. V okviru tega tedna bo dana tudi vprizoritev Golarjeve »Vdove Rošlinke« in sicer v soboto, 17. nov. ob 20. in v nedeljo 18. nov. ob 15. v Domu ljudske prosvete.

Rdeči križ Slovenije kliče vse Slovenke in Slovence, ki so dobre in zavedne volje: »Pomagajte žrtvam vojne, lečite rane onim, ki so največ darovali v naši zmagoviti narodno osvobodilni borbi!«

Kulturni pregled

Premijera „Vdove Rošlinke“

Okrožno gledališče v Celju je kot otvoritveno predstavo uprizorilo Borove »Raztrgance« v režiji tov. Leskovska. Zatem je izvedlo Gobčevo kantato »Hej, partizan!«, v celjskem kulturnem tednu pa je bil v Gradišnikovi režiji uprizorjen Cankarjev »Kralj na Betajnovi« in pod vodstvom tov. Stanteta zborna deklamacija Hladinove »Žive krvi«.

Po krajšem presledku uprizori Okrožno gledališče Golarjevo »Vdova Rošlinka«, ki bo po preje naštetih resnih, umetniško težjih uprizoritvah, prinesla za nekaj ur vedrosti, smeha in zabave, saj spada med najboljše slovenske komedije. Pred letom 1941 je gotovo prehodila vse slovenske poklicne in diletantske odre. Trenutno je na sporedu tudi na odru slovenskega gledališča v Trstu.

Zasedba »Vdove Rošlinke« pri celj-

skem Okrožnem gledališču bo sledeča: Rošlinka: Helena Rajhova, Manica: Marica Frecetova, Rožmanov Janez: Jože Tomažič, Balantač: Avgust Sedej, Jernejc: Rudolf Petan, Gašper: Grobelnik, Tončka: Anja Mačekova, Tinče: Milan Hrašovec, harmonikar: Jež Rado. Veseligrigro je zrežiral Jože Tomažič. Premijera bo danes, 17. novembra ob 20. uri v dvorani Doma ljudske prosvete (Narodni dom). Čisti dobiček bo v prid Rdečega križa.

Prva ponovitev bo za okoličane to nedeljo ob 15. uri. Predstava se bo pričela točno ob napovedani uri, uprava gledališča prosi, da se tudi občinstvo točno drži časa, da ne bodo zamudniki motili poteka predstave. Vstopnice (sedeži po 12, 10 in 8 din, stojšče 4 din) se dobe v predprodaji pri Slovenskem knjižnem zavodu OF, preostale vstopnice pa pri dnevni gledališki blagajni eno uro pred pričetkom predstave. — V dvorani bo zakurjeno.

Podpirajmo Rdeči križ — pomagajmo žrtvam vojne!

Dapisujema

Tudi ona je dala življenje za novo Jugoslavijo

Kadar čitam o naših narodnih herojih, mislim vedno tudi na tiste žrtve domačih izdajalcev, ki so jih gestapovci pošiljali na počasno umiranje v koncentracijska taborišča — na tiste, ki so v najtežjih urah dajali morale in borbenega duha onim, ki so omagovali pod težo razmer, na tiste, ki so med najsiromašnejše med siromašnimi prinašali kulturno življenje.

Med temi junaki je bila tudi naša Marija Žumer - Potočnikova, ki jo poznamo še iz stare Jugoslavije kot bojko proti izkoristevalcem delovnega ljudstva. Že takrat je okusila grozote jugoslovanske Glavnjače in preganjanje predaprilskih jugoslovanskih krvolokov. Kmalu po okupaciji pa je bila tudi ona žrtev te izdajalske klike, ki je prva upognila hrbet pred fašisti ter prodajala kri rodnih bratov za Judeževe srebrnike. Fašisti ji niso prizanesli ter ji dali občutiti vse strahote Begunj in Ravensbrücka.

Odlčnost, hladnokrvnost in mirnost so lastnosti, ki so odlikovale vse naše prvoboritelje. Z visokim duševnim razvojem, ki jih je dala doba še za časa stare Jugoslavije, je naša Marija vršila l. 1941 in 1942 med ženami v Ravensbrücku svojo dolžnost.

Kmalu so se zbrale okrog nje tovarišice vseh narodnosti. S posebno ljubeznijo pa je vzgajala nas Slovenke. Govorila nam je o bratski slovanski deželi Sovjetski zvezi ter o borbenem duhu sovjetskih žena, ki jih je imela priliko spoznati. Stavila nam jih je tudi kot vzor in mi smo ji obljubljale, da se bomo borile za novo življenje slovenske delovne žene. Borile se bomo, v kolikor bo v naši moči za novo Titovo Jugoslavijo.

Kadar smo izražale hrepenenje po domu in naših domačih, je naša Marija molčala. Nikdar se ni pritoževala, nikdar ni vzdihovala.

Mariji je v Mauthausnu v neznošnih mukah umrl njen mož — španski borec in partizanski komandir. Ko so ji sporočili možovo smrt, se ni pritoževala in ni jokala. Samo: »Pripravljeni moramo biti na vse«, je dejala. Živela je dalje, skromna, marljiva in vztrajna v svojem delu med nami. Kljub terorju, nevarnostim in prepovedim ter kaznim smo pod njenim vodstvom prirejale kulturne prireditve.

Toda naša Marija ni pričakala svobode. Ko nas je sirena zbudila nekega zimskega dne v februarju l. 1944 ter so nas gestapovci podili na apel, nam je češka tovarišica Milka, ki je bila strežnica v lagerski bolnici, žalostno, s solzami v očeh povedala: »Danes je med mrtvimi tudi naša dobra Marusja!«

Draga Marija, ko smo slovenske žene korakale 11. novembra svobodne k svobodnim volitvam, si mi bila v mislih tudi ti, ki si položila na oltar tako ljubljene domovine svoje življenje. Tudi ti si prispevala k temu, da smo si priborile enakopravnost, tudi ti si rdeči cvet v vencu zmage Ljudske fronte. Hvala ti, junaška Marija! Anica

Skozi sito

Pozno jesensko jutro. Med rahlim dežjem naletava sneg. Enajsti november, dan volitev, dan odločanja usode jugoslovanskih narodov!

Volitve, volitve! — Kamor si se ozrl, vsepovsod vidiš isto: lepake, pričajoče o volitvah, okrašene hiše, ulice in trge ter ljudi, ki hite na volišče, da bi spustili kroglice za — Tita.

Čakaš v vrsti, ki postaja vse krajša. Kako opisati te minute čakanja, kako izraziti vse te misli? Z vero v zmago

ideje slovanstva stojiš, pa vendar je ta enajstnovembrski korak Slovencev in vseh Jugoslovancev tako velik, da nehote preiščuješ: je li bila šola preteklih let dovolj huda za nas vse, ki smo zdaj tukaj, da odvržemo kroglice v skrinjico, bo li sleheren človek končno razumel, kaj pomeni skupnost, povezanost slovanstva?

Največ jih je bilo odločnih, ko bi stali s puškami v bojni črti. Celoznanici in prijatelji so bili resni. Menda je vsakdo podzavestno želel neomahljivo in resno stopiti v novo dobo skozi ta odločilni enajsti november. Ne več nazaj, ne več stare Jugoslavije, ne več protinarodne politike s starimi skorumpiranimi politikanti! Ne več razrednih borb, ne in zopet ne! — Nehote si zagledal sliko tistih prašnih, krvoločnih premaganih fašistično sfnatiziranih množic. Saj so jih morali videti volivci, morali so se jih spominjati sedaj, ko so stiskali v dlani volivno kroglico, morali so se spominjati njih in vsega starega...

Nedvomno so se spominjali tudi onih, ki so spoznali slovansko velikodušnost,

Gospodarstva

Češki sladkor za Jugoslavijo

Od sladkorja, ki ga je češkoslovaška vlada poklonila Jugoslaviji za otroke, je dobila Slovenija 40.000 kg. Tovariš Tito je češki sladkor izročil Antifašistični fronti žena Jugoslavije in je v pismu Centralnemu odboru AFŽ Jugoslavije napisal sledeče:

»AFŽ Jugoslavije je v štiriletni borbi mnogo pripomogla k osvobojenju naših narodov, pomagala je pri oskrbovanju naših nepreskrbljenih otrok in sirot. Zato smatram, da bo AFŽ najbolje porazdelila bratski dar med najpotrebnejše otroke.«

AFŽ bo razdelila sladkor dojenčkom do 1 leta, nosečim ženam v drugi polovici nosečnosti pa samo v onih krajih, ki so bili med vojno osvobojeni od partizanske vojske in niso prejeli sladkorja, ter v izseljeniških pasovih. Preko okrožij bodo razdeljene okrajnim AFŽ tiskovine, s katerimi bodo aktivistke na masovnih sestankih napravile seznam vseh dojenčkov v posameznih krajih. Na podlagi seznamov pa bodo okrajni AFŽ prejeli in delili nakaznice. Z nakaznico AFŽ bodo upravičenci dvignili sladkor pri trgovcih in zadržgah, ki izdajajo racionirana živila. Na hrbtni strani nakazila mora biti točen naslov trgovca, ki je sladkor izdal in potrdilo prejemnika. Trgovci bodo prejeli sladkor pri Navodu. Navod bo zbrana nakazila v svrhu kontrole oddal Glavnemu odboru AFŽ Slovenije.

Kakor so jugoslovanske žene hvaležne češkoslovaški vladi za njen bratski dar, tako še posebej dolgujejo za hvalo maršalu Titu za njegovo zaupanje v jugoslovanske žene. Preizkušeni način, da se posvetujejo z vso vasjo ali vsem krajem, in pa čut pravičnosti in odgovornosti bodo ženam omogočili, da bodo pri izdelovanju spiskov natančne in stroge ter da ne bodo delale napak, ki bi šle na škodo naših najmlajših.

Uspehi obnove slovenskega poljedelstva

Škoda, ki jo je prizadejal okupator slovenskemu poljedelstvu znaša okoli 14 milijard predvojnih dinarjev. Stevilo ovac in koz je padlo za časa okupacije v primeri s predvojnimi stanjem za 40 %, število svinj za 35 %, živine za 55 %, a čebelnih panjev za 50 %.

ki so zadnje čase hodili z ironijo na ustnih, ki so te pred letom z zverinskimi usmevom na ulici legitimirali in v veži tipali po žepih, da bi te postavili pred zid.

Odobravaš velikodušnost, a stiskaš pest za pravico! Ne, krvnikom lastnega naroda ne smejo biti več vrata odprta za njih izdajalsko delovanje!

Kroglica za kroglico gre skozi roko volilca. Vrsta se krči. Trdno veruješ v zmago Ljudske fronte, ko vidiš, da voli delavski razred, naša žena in mladina ter naš kmet, prvič zares tajno, zares svobodno. Ko veš to, veš, da mora biti večina za pravico naroda — za Staro pravdo. Ta, ki je šele pet sto let po prvih puntih dosegla cilj. Ta cilj je resnična agrarna reforma, ki je ne žele priznati nekateri ljudje, ki se sami smatrajo istovetnim narodom Jugoslavije, to je prgišče ljudi, neizmerno koristiljubnega kova, ki niso trpeli ne moralno, ne dejansko, ko so padale množice delovnega ljudstva od krogel okupatorjev. Naj vedo, da gre svetovni razvoj naprej.

Da, tako je, tako in nič drugače — si si dejal znova, ko si končno stiskal kroglico v dlani in prav nič nisi pomišljal, kam bi jo naj bil spustil! N-t

Škoda, prizadeta živini, se ceni na 5 in pol milijard predvojnih dinarjev, škoda vinogradništvu na 2 milijardi in 250 milijonov, ostalim panogam poljedelstva pa 1 milijarda in 260 milijonov dinarjev. Vsega skupaj je poškodovanih in požganih okoli 50.000 stanovanjskih hiš v Sloveniji.

Poljedelsko ministrstvo Slovenije je do danes razdelilo 70.000 kos, 30.000 srpov, 60.000 brusilnih kamnov, 1000 nakoval, 45.000 motik, 15.000 vil, 10.000 lopat, 2000 grabelj, 9000 sekir, 2000 malih motik za okopavanje, 822 kmetijskih strojev, 50.000 kilogramov žice za seno in slamo, 30.000 kilogramov raznih jermenov, 50.000 kilogramov okovov za vozove, 20.000 strojnih delov in 15.000 kg kolomasti. Razen tega je poljedelsko ministrstvo razdelilo kmetom, ki jim je okopator uničil ali odpeljal živino, 1500 plemenskih krav, 4670 konjev, 200 mul, 2219 konjskih vpreg. Za hrano živine so v Sloveniji razdelili sto vagonov mekin in 60 vagonov oljnih pogač. Razen tega je bilo razdeljenih 246 ton koruze za setev, 130 ton modre galice, 783 ton solitra, 673 ton superfosfata, 10 ton kostne moke, 800 ton nafte, 58 ton petroleja, 536 ton pšenice za setev in 41 ton rži za setev, s katero bodo lahko posejali 2574 hektarjev zemlje. V teku petih mesecev obnovitvenega dela je bilo v Sloveniji osnovanih sedem kmetijskih strojnih postaj in sicer ljubljanska s 7 traktorji, celjska z 37, brežiška s 30, novomeška s 6, mariborska s 27, prekmurska z 10 in primorska z 9 traktorji.

Organizacija kmetijskih strojnih postaj v Sloveniji

Organizacija kmetijskih strojnih postaj je v poedinih predelih Slovenije še v teku, v drugih predelih pa je v svojih osnovah v glavnem zaključena. Ponekod iz tehničnih razlogov še niso pristopili k organizaciji teh postaj. Z delom za organizacijo se je pričelo meseca julija in so do danes vzpostavljene okrožne kmetijske strojne postaje z upravami v Mariboru, Celju, Novem mestu, nadalje v Brežicah in Murski Soboti. V okviru okrožnih postaj deluje sedaj 96 okrajnih in krajevnih postaj. Vse te postaje so v glavnem že pričele z delom, predvsem z oranjem. Največja površina je bila doslej zorana na Kr-

škem polju v skupnem obsegu okrog 2.000 ha. Tu so glavni interesenti kmetje, pri katerih vlada za traktorsko oranje veliko zanimanje. Tudi v območju drugih postaj je zanimanje med kmeti vedno večje. Vse kmetijske strojne postaje imajo sedaj 130 za obrat sposobnih traktorjev.

Udarniki v Sv. Lovrencu

Zadnje nedeljo oktobra je bil izročen prometu nov hrastov most čez Voglajno na Opoki, ki so ga lani porušili fašistični uničevalci. Zelo smo ga pogrešali prebivalci sv. Lovrenca in Prežine, saj nismo imeli dovoza do glavne ceste in sklenili smo, da ga bomo sami popravili. Zavihali smo rokave in šli na delo. Pomanjkanje hrastovega lesa in druge zapreke nam niso vzele poguma.

Domači tesarji iz Straže so obdelali les, ki so ga darovali domačini in posestniki iz St. Janža, Laške vasi in Ogorovca, čeprav ti mostu ne rabijo. Drugi so dali na razpolago vozno živino ali pa so kar sami vlačili les z bregov na žago. Domači tovarniški delavci pa so prispevali svoj del z udarniškim šihom.

Tako je bil 35 metrov dolg most, za katerega se je porabilo 30 kubičnih metrov lesa, zgrajen v rekordnem času 15 dni. Stroški so bili preračunani na 82.000 dinarjev, v resnici pa je prišlo le na 17.000 din, ki smo jih plačali iz izkupička prireditev in nabiralne akcije.

Vsi St. Lovrenčani smo ponosni in veseli, da smo iz lastnih sredstev in lastne iniciative zgradili most in s tem pomagali pri obnovi naše domovine. Da pa tudi drugod ne držijo rok križem so pokazali Laškovaščani s popraviлом kolo-voza iz Toplic v vas.

Sploh je nova doba razgibala predvsem našo mladino. Delo je oživelo tudi na prosvetnem polju, na našem odru je bilo uprizorjenih od osvoboditve do danes že lepo število iger in skečev. V nedeljo pred volitvami je mladina zopet nastopila, tokrat z Golarjevo »Dekle z rožmarinom«, ki je, kakor vse dosedanje prireditve, prav dobro uspela.

Po novih poteh v socialnem zavarovanju

Med številne velike pridobitve, ki jih je prinesla delovnemu ljudstvu Jugoslavije narodno osvobodilna borba, moramo šteti tudi nova pota v socialnem zavarovanju in njegovi organizaciji. V bivši Jugoslaviji smo imeli dober in moderen zakon o zavarovanju delavcev, toda organizacija in uprava ustanov socialnega zavarovanja je bila v rokah političnih klik vsakokratnega protiljudskega režima in delavci-zavarovanci pri upravi svojega socialnega zavarovanja niso imeli prav nobene besede, tako da je socialno zavarovanje predaprilske Jugoslavije zelo malo služilo resničnim potrebam delovnega ljudstva.

Z osvoboditvijo so tudi za razvoj socialnega zavarovanja nastopile nove razmere in nove možnosti. Zvezna vlada v Beogradu je za reorganizacijo socialnega zavarovanja še izdala vrsto zakonov in uredb, ki smotrno utirajo pot novemu modernemu zakonu o socialnem zavarovanju, ki se tudi že pripravlja ter bo o njem razpravljala novoizvoljena narodna skupščina. Eden prvih ukrepov, ki je bil izveden v organizaciji socialnega zavarovanja, je bila decentralizacija zavarovanja. Poprej je na vsem slovenskem ozemlju izvajal socialno zavarovanje za delavce bivši Okrožni urad za zavarovanje delavcev. Nova organizacija socialnega zavarovanja pa stremi za tem, da se ustanove socialnega zavarovanja čim bolj približajo zavarovancem, da bodo tako čim lažje ustrezale njihovim potrebam. To stremljenje pa nujno vodi do decentralizacije socialno-zavarovalnih ustanov. Zato so bili po vseh federalnih enotah v državi ustanovljeni Federalni zavodi za social-

no zavarovanje, ki jim je poverjena izgradnja in kontrola nad socialnim zavarovanjem v dotični federalni enoti. Za Slovenijo je bil ustanovljen takšen zavod v Ljubljani in nosi uradni naziv: **Federalni zavod za socialno zavarovanje v Sloveniji**. Federalni zavod je razdelil slovensko ozemlje na šest področij ter v njihovih središčih ustanovil svoje filiale (podružnice). Za celjsko okrožje je ustanovljena taka filiala (podružnica) v Celju in nosi uradni naziv: **Federalni zavod za socialno zavarovanje v Sloveniji, filiala Celje**.

Vse filiale Federalnega zavoda imajo povsem samostojen delokrog poslovanja glede vseh panog zavarovanja, t. j. bolniškega, nezgodnega, starostnega in onemoglostnega ter poslovanja z otroškimi dokladami kakor tudi glede organizacije zdravstvene službe. Zavarovanci v območju celjske filiale bodo tako prejeli vse dajatve razen trajnih nezgodnih in starostnih rent od filiale Federalnega zavoda za socialno zavarovanje v Celju.

Drugi ukrep, ki je bil storjen na področju socialnega zavarovanja, je poenotenje zavarovanja. Doslej so imele posamezne vrste delavcev in nameščencev svoje zavarovalne ustanove: delavci Okrožni urad za zavarovanje delavcev, nameščenci svojo bolniško blagajno in poseben pokojninski zavod, rudarji svoje bratovske skladnice, železničarji svoj humanitarni fond itd. Poenotenje socialnega zavarovanja pa pomeni, da je za vse delovne ustanove urejeno zavarovanje po enotnih načelih in da so vsi zavarovanci pri skupnem, enotnem nosilcu zavarovanja. To pomeni, da v bodoče odpadejo vse ustanove socialnega zavarovanja, ki so obstojale poleg bivšega Okrožnega urada za zavarovanje delavcev, to so Pokojninski zavod za nameščence, Bolniška blagajna Trgovskega bolniškega in podpornega društva, Bratovske skladnice, Železničarski humanitarni fond, »Merkur« itd. Vse te zavarovance je sprejel pod svojo streho Federalni zavod za socialno zavarovanje v Sloveniji s svojimi filialami. Za vse te zavarovance obstoja sedaj enotno zavarovanje.

Spričo teh temeljitih sprememb v ustroju socialnega zavarovanja v novi Jugoslaviji je razumljivo, da je potrebno nekaj časa, preden bodo končno uveljavljene do zadnjih podrobnosti, posebno še, ker je tudi okupator v socialnem zavarovanju storil svoje razdiralno delo. Premagati je treba ogromne težkoče tehničnega, upravnega in organizatornega značaja, preden bo nova organizacija socialnega zavarovanja brezhibno v teku. Potrebna so za ta namen velika gmotna sredstva, potrebno pa je tudi mnogo strokovno izvežbanih moči, na katerih bo slonela vsa zgradba upravnega aparata socialnega zavarovanja.

Vse te težkoče, ki jih srečujemo tudi v obnovi pri drugih panogah narodnega gospodarstva, so vzrok, da tudi pri naši celjski filiali Federalnega zavoda poslovanje še ni moglo steči v tisti tir, kakor bi bilo želeto. Posebno velja to za onemoglostne in nezgodne rentnike, ki gotovo že težko čakajo na ureditev svojih rent. To vprašanje je eno najbolj perečih in zahteva temeljite ureditve; vendar je treba zagotoviti, da bo v doglednem času rešeno v korist vseh upravičencev. Isto velja za zaostale bolezenske podpore ter za otroške doklade. Da pa bo nova organizacija socialnega zavarovanja čimprej stekla v polno življenje, je potrebno, da sodelujejo vsi, ki so pri tem interesirani, to so predvsem zavarovanci sami ter njihove sindikalne organizacije, katerim zlasti je poverjena važna vloga v novem socialnem zavarovanju. V kratkem bo pri naši celjski filiali postavljena tudi samouprava, tako da bodo resnični zastopniki delav-

stva in nameščenstva ter delodajalcev odločali pri upravljanju svoje ustanove socialnega zavarovanja.

V naslednjem objavljamo nekaj podatkov o sedanjem stanju in bodočem razvoju zdravstvene službe pri naši celjski filiali, v prihodnjih številkah pa bomo naše bralce seznanili z ustrojem novega socialnega zavarovanja po posameznih panogah.

ZDRAVSTVENA SLUŽBA PRI FILIALI FZSZ V CELJU

V dobi stare Jugoslavije je bil pri celjski poslovalnici urejen ambulatorij z različnimi zdravniškimi ordinacijami. Okupator je delovanje ambulatorija takoj razpustil, večino inventarja, rentgenski aparat, vse instrumente itd. pa raznesel na vse strani. Radi tega naši zdravniki v začetku niso mogli ordinirati v prostorih ambulatorija. Kljub vsem težavam pa se je posrečilo, da smo dobili s posredovanjem vojaških oblasti naš rentgenski aparat zopet nazaj in da smo nabavili najvažnejše instrumente in pripomočke, da smo zopet opremili naše ambulatorijske prostore. Tudi smo morali šele na novo adaptirati ordinacijske prostore v I. nadstropju zgradbe v Vodnikovi ulici, ker je okupator že začel prezidavati, toda ne po prvotnem načrtu Okrožnega urada za zavarovanje delavcev, temveč urediti je hotel celo zgradbo samo za pisarniške svrhe, dočim se je zdravniška služba — po nemškem sistemu — vršila vsa le v privatnih ordinacijah posameznih zdravnikov.

Zdravstveno vodstvo socialnega zavarovanja si je nadelo kot glavno nalogo: da zdravstveno delo v korist zavarovancem in v smislu moderne zdravniške znanosti — kar se da izboljša in poglobi. V najkrajšem času bodo ambulatorijski prostori v Vodnikovi ulici še izpopolnjeni in začeli bodo ordinirati v ambulatoriju tudi zdravniki-specialisti za vse stroke. Na ta način bo na razpolago čim več zdravnikov, bolnikom ne bo treba v dosedanjih neprimernih čakalnicah tako dolgo čakati in bodo imeli priliko, da dobe v svojem ambulatoriju prav tako dobro in temeljito zdravniško pomoč kot v ordinacijah privatnih zdravnikov. Tudi namerava zdravstveno vodstvo socialnega zavarovanja urediti v soglasju z vodstvom tovarne Westen v Gaberju v tovarniškem ambulatoriju, ki je bil doslej pristopen samo nameščencem tovarne Westen, nov ambulatorij, ki bo v njem dobil zdravniško pomoč vsak član socialnega zavarovanja, ki stanuje v tamkajšnjem okolišju in mu je pripravnejše hoditi v tamkajšnji ambulatorij. Zdravniške ordinacije v celjskem ambulatoriju se že sedaj vrše skoraj ves dan, v kratkem bodo pa izpopolnjene, kot je omenjeno že zgoraj, še z nadaljnjimi ordinacijami specialistov, kar bo uprava filiale pravčasno še pesbej objavila.

Uprava filiale in njeno zdravstveno vodstvo se zaveda, da manjka še mnogo, dokler bo upravno in zdravstveno delo dokončno urejeno in brezhibno teklo, obrača se pa na javnost s prošnjo, da javnost razumeva vse velike težave, ki jih moramo tudi mi premagovati, težave, ki so v zvezi s pomanjkanjem personala, zdravnikov, zdravniškega materiala itd. Vsekakor pa lahko gledamo v bližnjo bodočnost optimistično, ker nam je itak zasigurano, da bo dobilo Celje med prvimi novo reprezentančno in vsem svrham odgovarjajočo novo zgradbo, v kateri bo dovolj prostora za upravo filiale, v kateri bodo urejeni moderni zdravniški ambulatoriji ip drugde zdravstvene naprave, ki bodo zadostovale naraščajočemu številu zavarovancev in novim smernicam v smislu izboljšanja, modernizacije in poglobitve zdravstvene službe socialnega zavarovanja.

TELESNA KULTURA

**Revanžno srečanje v nogometu med
FD Celjem in FD Olimpom bo v nedeljo
18. novembra na gorišču FD Olimpa
v Čretu (Vesten)**

Prvo tekmo je FD Celje pred 14 dnevi s 4 : 3 odločilo v svojo korist. Olimp se je na to srečanje posebno pripravil, da se revanžira za poraz. Tudi »Celje« je storilo vse, da si zadrži primat celjskega nogometa. Ta tekma je vrhunec letošnje nogometne sezone in bo gotovo nudila lepo športno borbo, posebno še, ker bo sta oba nasprotnika poslala v borbo vse, kar je pri njih najboljšje.

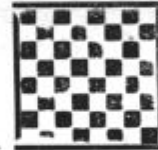
Celje pošlje predvidoma v borbo:

	Agreš		
	Brunšek	Bernard	
	Dolinšek	Slamič	Krašek
Florenin			Nunčič
	Paulič	Dobrajc	Ocvirk

Olimp pa sledeče:

	Čater	Čoh	Zorko
Posinek			Primožič
	Arlič	Dernovšek	Koražija
		Kožel	Čebela

V predtekmi ob 12.45 se srečata drugi moštvi obeh klubov. Tudi to srečanje obeta dobro in zagrizeno borbo.



ŠAH

V nedeljo, dne 18. t. m. priredijo ranjenci vojne bolnice Dobrna pri Celju šahovski match proti Celjskemu šahovskemu klubu. Match se bo vršil dopoldne v zdravilišču Dobrna. Prvi match med obema imenovanimi se je vršil pred 14 dnevi v Celju in je končal neodločeno.

Celjski šahovski klub bo v kratkem začel s splošnim turnirjem, na katerega imajo pristop prav vsi igralci. Zato priporočamo, da se ljubitelji šahovske igre čimprej včlanijo v naš klub. Igralni večeri vsak torek in petek v kavarni Evropa od 19. ure dalje.

Vse organizacije v območju okraja Celje-mesto, ki imajo namen ustanoviti šahovske sekcije, naj se obrnejo za potrebna navodila in pomoč na šahovskega referenta tov. Fajs Mirka, Nabavna zadruga, Tomšičev trg 3 (prej Štiger), tel. 34.

OBJAVE

ZAOSTALI OBROKI RENT IN POKOJNIN V SOCIALNEM ZAVAROVANJU

Konec meseca septembra je bilo priobčeno v časopisju obvestilo, da morajo rentniki Pokojninskega zavoda za nameščence, Glavne bratovske skladnice ali Zavoda za socialno zavarovanje, ki med vojno in okupacijo niso prejeli rent, ker so bili pri partizanih, v vojnem ujetništvu, v zaporih, v internaciji, konfinaciji ali na prisilnem delu v inozemstvu, ker so bili prisiljeni, ker je bil prekinjen železniški ali poštno-čepkovni promet itd., vložiti prošnje za naknadno izplačilo rent pri Federalnem zavodu za socialno zavarovanje v Ljubljani najpozneje **do dne 28. januarja 1946**. Med tem je izšla uredba o počivanju rokov za doseg ali izgubo pravic in za prijavljanje pravne pomoči (pravnih lekov) v socialnem zavarovanju, ki je bila objavljena v Uradnem listu DFJ dne 14. sept. 1945. Po tej uredbi se prične počivanje rokov dne 6. aprila 1941 in traja še 30 dni po odpustu iz vojaške službe, oziroma po proglasitvi splošne demobilizacije, ali

30 dni po povratku iz ujetništva, internacije itd. v prejšnje stalno bivališče ali 30 dni po objavi uredb, če kdo zaradi razmer, izzvanih po vojni, ni mogel uveljaviti svojih pravic. Pravica do posameznih mesečnih rentnih obrokov zastara sicer praviloma v enem letu. Ker se pa doba od 6. aprila 1941 pa do zgoraj omenjenih 30 dni po vrnitvi iz vojne službe, ujetništva itd., ali po objavi uredb ne šteje v zastaralno dobo, lahko upravičenec v teh 30 dneh in še eno leto potem uveljavlja pravico tudi do starejših nego enoletnih obrokov od začetka vojne dalje.

GOJENCEM DIJAŠKEGA KONVIKTA

Dijaški konvikt v Celju se odvarja za šolsko leto 1945-46 dne 20. novembra t. l. Vsi sprejeti gojenci(ke) se morajo ta dan od 8. do 12. ure osebno prijaviti v upraviteljski pisarni (Vodnikova 14).

Vsak gojenec(ka) mora pri vstopu predložiti živilsko karto za november, odnosno potrdilo KNO, da ni prejel karte za ta mesec. Prav tako mora vsak, ki nima brezplačne oskrbe v tem zavodu, plačati ob vstopu oskrbovalnino za en mesec naprej.

S seboj je treba prinesiti 1 odejo, 1 do 2 rjuhi, jedilni pribor (žlico, nož in vilice) ter perilo in ostale potrebščine.

Za gojenca(ko), ki se ne bi prijavil nadalje do 22. t. m. v pisarni, se smatra, da ne reflektira na oskrbo ter bo njegovo mesto oddano drugemu.

POZIV

Ker so po odloku AVNOJ-a z dne 21. novembra 1944 nični in neveljavni vsi pravni posli, sklenjeni z okupatorjem, se pozivajo vsi, ki so si iz katerega koli naslova (nakup, najem, izposoditev, shramba, darilo) pridobili kakršnekoli predmete, last Celjske posojilnice d. d. v Celju in njenih podružnic v Soštanju in Mariboru, da jih najkasneje v roku 8 dni od objave tega poziva vrnejo ali pa prijavijo Delegradu min. fin. pri Celjski posojilnici d. d. v Celju, Trg Svobode. V nasprotnem slučaju se bo proti njim oblastveno postopalo.

SAMARIJANSKI TEČAJ

Dne 9. t. m. se je zaključil samaritanški tečaj, ki se je pričel 11. sept. Obiskovalci tečaja so na izpitu pokazali teoretično in praktično znanje. Kako potrebni so samaritanški tečaji, dokazuje to, da vlada že veliko zanimanje za nov tečaj. Prijave moških in ženskih interesentov v starosti nad 18 let sprejema do konca novembra Okrajni odbor RK mesto Celje, Trg mučencikov.

MALI OGLASI

POZIV UPNIKOM IN DOLŽNIKOM

Pozivajo se vsi upniki in dolžniki Celjske posojilnice d. d. v Celju ter njenih podružnic v Soštanju in Mariboru, da v 8 dneh od objave tega poziva prijavijo vse svoje terjatve in dolgove ter priložijo potrebne dokazilne listine. Pravice, ki do tega roka ne bodo prijavljene, ugasnejo.

Katera družina sprejme v oskrbo dijakinjo, ki bi deloma prispevala hrano od doma? Informacije v uredništvu.

Knjigovodkinja, z znanjem strojepisja, vestna in zanesljiva išče zaposlitev. Naslov u upravi lista pod »Mlajša moč«.

ZAHVALE

Zahvaljujem se tov. dr. Mušiču in bablici Rozman za požrtvovalno pomoč pri dvanajestem porodu, s katero sta rešila mojo ženo gotove smrti. Jošt Ludvig.